

RAPORT O STANIE GMINY RACIĄŻEK ZA 2020 ROK

Raciążek, 2021 r.

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	3
INFORMACJE OGÓLNE	3
Ogólna charakterystyka Gminy (w tym demografia).....	3
Charakterystyka pozycji i rozwoju Gminy na tle grupy porównawczej	6
INFORMACJE FINANSOWE	11
Stan finansów Gminy	11
Wykonanie budżetu Gminy.....	13
Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych	14
Realizacja funduszu sołectkiego	17
INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	18
INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓWI STRATEGII	21
Lokalny Program Rozwoju	21
Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy	22
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	24
Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych.....	25
Program opieki nad zabytkami	26
Plan gospodarki niskoemisyjnej	28
Program ochrony środowiska.....	29
Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Raciążek	30
Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Raciążek na lata 2012 – 2032	31
Program wieloletni Senior+ na lata 2015-2020	32
Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.....	33

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	33
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciążku	33
Program współpracy z organizacjami pozarządowymi.....	35
REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	36
WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI	45
EFEKTY DZIAŁAŃ PROWADZONYCH W 2020 ROKU.....	46
Mienie komunalne	46
Finanse	46
Oświata i edukacja	46
Polityka społeczna.....	50
Kultura.....	56
Turystyka, sport i rekreacja.....	61
Gospodarka komunalna i mieszkaniowa.....	61

WSTĘP

Cel raportu o stanie gminy

Zgodnie z art. 28aa, ust. 1. Ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Rada gminy może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu.

Celem raportu jest sporządzenie sprawozdania na potrzeby władz lokalnych, a także poinformowanie mieszkańców na temat aktualnego stanu gminy, prowadzonych i zakończonych inwestycji oraz planowanych działań na przyszłość. Informacje przedstawione w tym opracowaniu stanowią także punkt wyjścia do dyskusji nad funkcjonowaniem samorządu, zarówno wśród radnych, jak i mieszkańców gminy. W trakcie sesji rady gminy, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi, przeprowadza się debatę, w której głos zabierają radni oraz mieszkańcy.

INFORMACJE OGÓLNE

Ogólna charakterystyka Gminy (w tym demografia)

Położenie Gminy Raciążek

Gmina wiejska Raciążek zlokalizowana jest w środkowej Polsce, w odległości ok. 30 km od Torunia oraz 75 km od Bydgoszczy. Administracyjnie gmina Raciążek wchodzi w skład województwa kujawsko-pomorskiego oraz powiatu aleksandrowskiego. Gmina Raciążek została utworzona 1 października 1982 roku na podstawie Rozporządzenia Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 26 lipca 1982 r. (Dz.U.1982.23.166). Powstała ona z 8 sołectw: Dąbrówka, Niestuszewo, Podole, Podzamcze, Raciążek, Siarzewo, Turzno, Turzynek. Gmina graniczy:

- od północy z gminą miejską Ciechocinek,
- od zachodu z gminą wiejską Aleksandrów Kujawski,
- od południa z gminą wiejską Waganiec oraz z gminą wiejską Koneck,
- od południowego wschodu z gminą miejską Nieszawa,
- od wschodu granica gminy przebiega wzdłuż rzeki Wisły.

Demografia

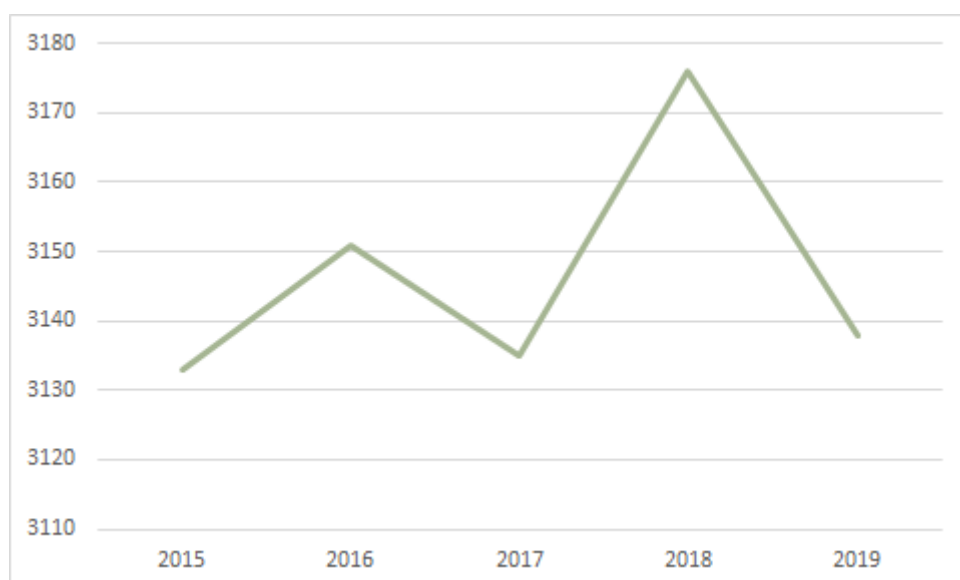
Ze względu na brak danych demograficznych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego (BDL GUS) dla 2020 roku, w analizie prezentowane są dane dla lat 2015-2019.

Według stanu na 31 grudnia 2019 roku Gmina Raciążek liczyła 3138 mieszkańców (tab. 1, rys. I), w tym 1547 kobiet i 1591 mężczyzn. Największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 15-64, kobiety w wieku 15-59 lat). Co więcej, ludność w wieku poprodukcyjnym przewyższa liczbowo ludność w wieku przedprodukcyjnym (poniżej 15 roku życia) (rys. II). Na przestrzeni ostatnich 5 lat liczba mieszkańców utrzymuje się na podobnym poziomie, w granicach 3130-3180 osób.

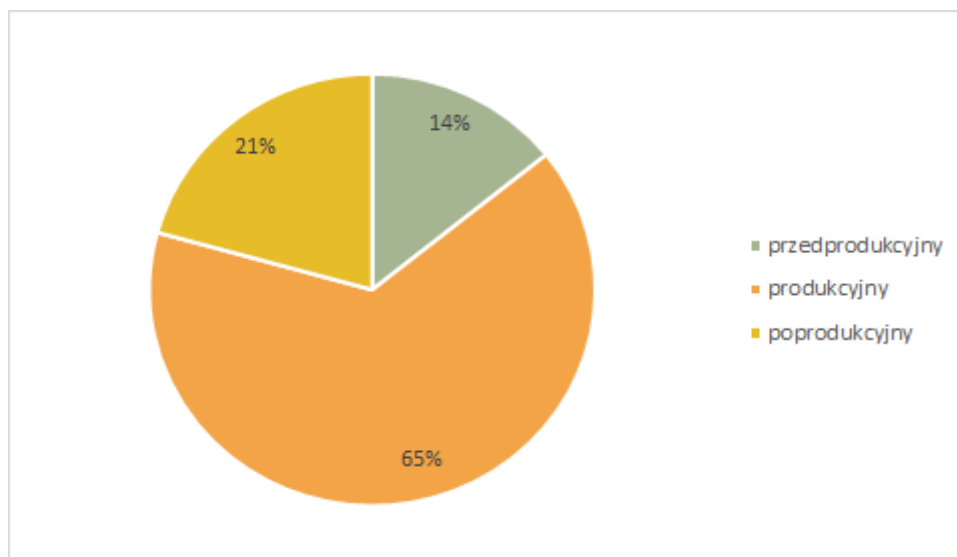
Tab. 1. Stan ludności według społeczno-ekonomicznych grup wieku w latach 2015-2019

Ludność w wieku	2015	2016	2017	2018	2019
przedprodukcyjnym	417	436	426	464	447
produkcyjnym	2103	2091	2078	2058	2041
poprodukcyjnym	613	624	631	654	650
ogółem	3133	3151	3135	3176	3138

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rys. I. Liczba mieszkańców w latach 2015-2019

Rys. II. Ludność według społeczno-ekonomicznych grup wieku w 2019 roku

W latach 2015-2019 przyrost naturalny utrzymywał się na ujemnym poziomie, co oznacza, że liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń (tab. 2). W analizowanych latach zaobserwowano duży ruch migracyjny - saldo migracji wewnętrznych przyjmowało zarówno ujemne, jak i dodatnie wartości. Najwyższe saldo migracji wyniosło 50 osób w 2018 roku (co oznacza, że liczba zameldowań przewyższyła liczbę wymeldowań). W 2019 roku saldo migracji wyniosło -15 osób. W podanym okresie nie odnotowano zameldowań i wymeldowań zagranicznych. Ostatecznie, przyrost rzeczywisty (suma przyrostu naturalnego oraz salda migracji) wahał się pomiędzy w zakresie -25 a 41.

Tab. 2. Ruch naturalny i migracje

	2015	2016	2017	2018	2019
urodzenia	26	36	33	43	26
zgony	42	38	45	52	43
przyrost naturalny	-16	-2	-12	-9	-17
zameldowania w ruchu wewnętrznym	33	39	29	71	47
wymeldowania w ruchu wewnętrznym	42	21	31	21	62
saldo migracji wewnętrznych	-9	18	-2	50	-15
PRZYROST RZECZYWISTY	-25	16	-14	41	-32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Uwaga: brak zameldowań i wymeldowań zagranicznych do i z Gminy Raciążek

Jednostki organizacyjne w Gminie

Tab. 3. Poniższa tabela prezentuje jednostki organizacyjne zlokalizowane na terenie Gminy Raciążek:

Lp.	Nazwa	Adres
1	Gminny Ośrodek Kultury w Raciążku	ul. Wysoka 4
2	Gminna Biblioteka Publiczna w Raciążku	ul. Wysoka 4
3	Szkoła Podstawowa im. Komisji Edukacji Narodowej	ul. Szkolna 3
4	Przedszkole Publiczne "Słoneczko"	ul. Zamkowa 31
5	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Rynkowa 6a

Charakterystyka pozycji i rozwoju Gminy na tle grupy porównawczej

Tab. 4. Grupa porównawcza (gminy)

Gmina	Powiat	Województwo	Ludność (31.12.2019)
Bakałarzewo	suwalski	podlaskie	3 104
Baligród	leski	podkarpackie	3 161
Będków	tomaszowski	łódzkie	3 274
Dominowo	średzki	wielkopolskie	3 079
Kolno	olsztyński	warmińsko-mazurskie	3 137
Raciążek	aleksandrowski	kujawsko-pomorskie	3 138

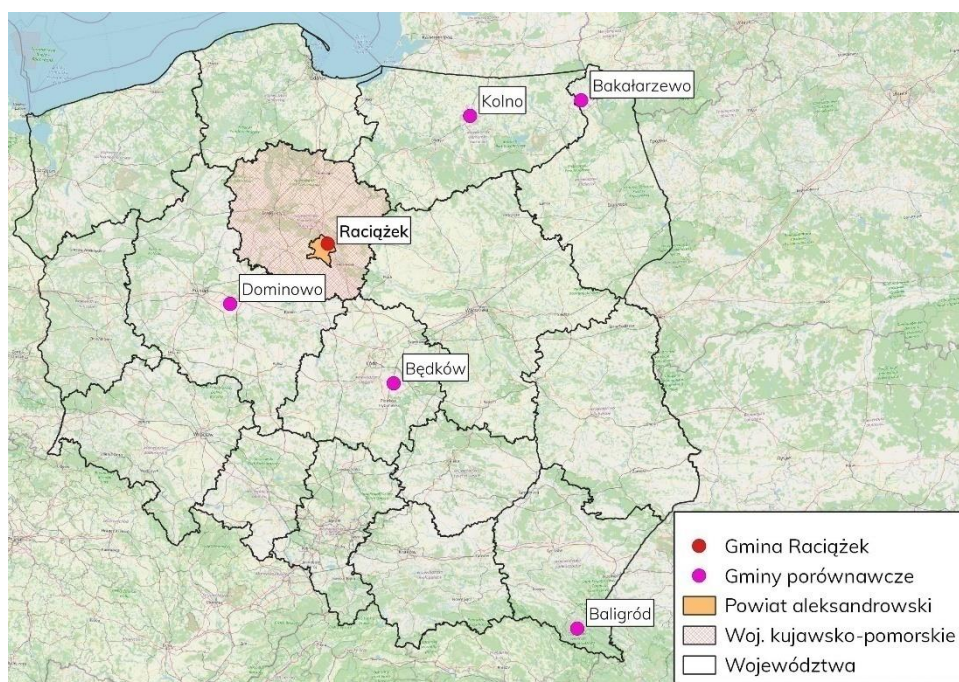
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Grupę porównawczą składa się z 5 gmin, które w ostatnich dwóch latach pojawiały się w raportach o stanie gminy (rys. III). Umożliwia to dokonanie porównań pomiędzy gminami na przestrzeni lat. Oryginalnie podstawą doboru grupy porównawczej był podobny potencjał ludnościowy. Co więcej, w niniejszym opracowaniu przeanalizowano poszczególne wskaźniki Gminy Raciążek na tle powiatu aleksandrowskiego oraz województwa kujawsko-pomorskiego.

Wybrano następujące kryteria porównawcze:

- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności;
- bezrobotni zarejestrowani na 1000 ludności;
- dochody własne na 1 mieszkańca;
- dotacje UE - wartość umów/decyzji o dofinansowanie ogółem na 1 mieszkańca.

Ze względu na brak danych w BDL GUS dla roku 2020, analizowane dane dotyczą lat 2015-2019 (za wyjątkiem dotacji UE, gdzie dostępne dane są dla lat 2016-2019).

Rys. III. Gmina Raciążek na tle porównywanych jednostek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OpenStreetMap

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności to kryterium dotyczące przedsiębiorczości mieszkańców gminy (tab. 5, rys. IV). W analizowanej grupie gmin w 2019 roku Raciążek zajmuje trzecie miejsce (62 osoby / 1000 ludności). Na tle powiatu Aleksandrowskiego (79) oraz województwa kujawsko-pomorskiego (72) Gmina Raciążek wypada nieco słabiej. Jednakże, na przestrzeni 5 lat wskaźnik ten uległ zwiększeniu, co przy podobnej liczbie mieszkańców wskazuje na zwiększenie przedsiębiorczości miejscowej ludności.

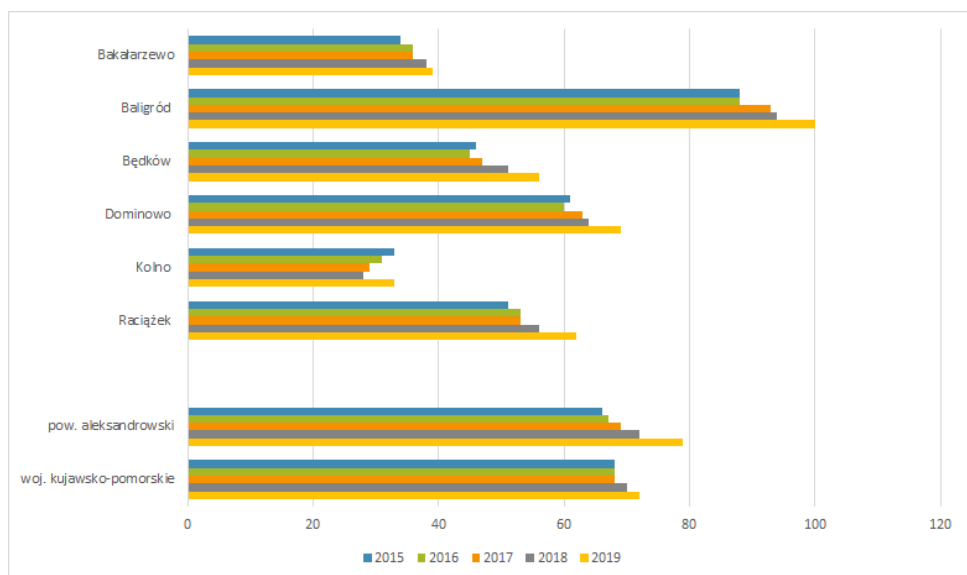
Tab. 5. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności w latach 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Bakalarzewo	34	36	36	38	39
Baligród	88	88	93	94	100
Będków	46	45	47	51	56
Dominowo	61	60	63	64	69
Kolno	33	31	29	28	33
Raciążek	51	53	53	56	62

pow. aleksandrowski	66	67	69	72	79
woj. kujawsko-pomorskie	68	68	68	70	72

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rys. IV. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności w latach 2015–2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

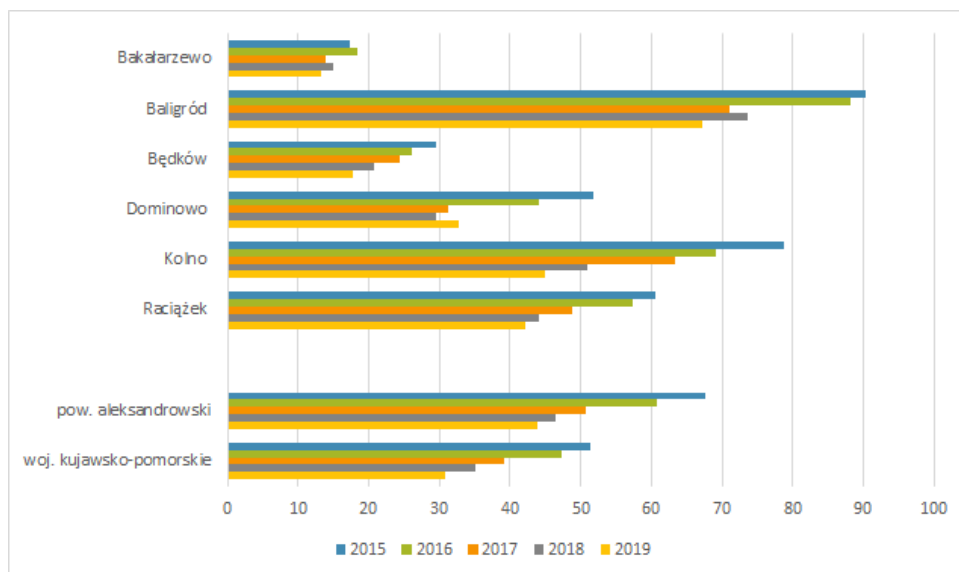
Bezrobotni zarejestrowani na 1000 ludności to wskaźnik dotyczący osób bezrobotnych, skłonnych do podjęcia pracy (tab. 6, rys. V). W grupie porównywanych gmin Raciążek zajmuje trzecie miejsce (42,1 bezrobotnych/1000 ludności). Na tle powiatu aleksandrowskiego (43,9) Gmina wypada korzystniej, choć w porównaniu do województwa kujawsko-pomorskiego wynik jest znacząco słabszy (30,9). Z drugiej strony należy stwierdzić, że analizowany wskaźnik w przeciągu ostatnich 5 lat ulega systematycznemu zmniejszeniu.

Tab. 6. Bezrobotni zarejestrowani na 1000 ludności w latach 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Bakalarzewo	17,4	18,5	13,8	14,9	13,2
Baligród	90,3	88,2	71	73,7	67,1
Będków	29,5	26,2	24,3	20,8	17,7

Dominowo	51,9	44	31,2	29,5	32,8
Kolno	78,8	69,1	63,3	50,9	44,9
Raciążek	60,6	57,4	48,8	44,1	42,1
pow. aleksandrowski	67,7	60,8	50,8	46,4	43,9
woj. kujawsko-pomorskie	51,4	47,3	39,1	35	30,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rys. V. Bezrobotni zarejestrowani na 1000 ludności w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Dochody własne na jednego mieszkańca to suma wielu składowych zależnych od działań podejmowanych zarówno przez władze gminy, jak i jej mieszkańców (tab. 7, rys. VI). W 2018 roku Raciążek zajmował pierwsze miejsce pod względem tego wskaźnika (1818,56 zł). Natomiast w 2019 roku względem roku poprzedniego wskaźnik uległ zmniejszeniu (1537,71 zł) i Gmina Raciążek na tle pozostałych gmin zajmowała dopiero piąte miejsce. Był on znacząco mniejszy również na tle powiatu aleksandrowskiego (2003,68 zł) oraz województwa kujawsko-pomorskiego (2622,42 zł).

Tab. 7. Dochody własne na 1 mieszkańca w latach 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Bakalarzewo	1 059,06	1 534,62	1 699,30	1 677,28	2 187,07
Baligród	1 600,62	1 336,45	1 403,59	1 643,10	1 908,50
Będków	1 155,02	1 077,10	1 091,81	1 152,14	1 375,44
Dominowo	1 486,40	1 604,08	1 599,50	1 780,88	1 830,25

Kolno	1 284,23	1 253,48	1 473,58	1 583,70	1 682,35
Raciążek	1 507,44	1 530,98	1 501,10	1 818,56	1 537,71
pow. aleksandrowski	1 688,72	1 581,20	1 779,14	1 832,36	2 003,68
woj. kujawsko-pomorskie	2 044,24	2 076,43	2 212,32	2 400,47	2 622,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rys. VI. Dochody własne na 1 mieszkańca w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

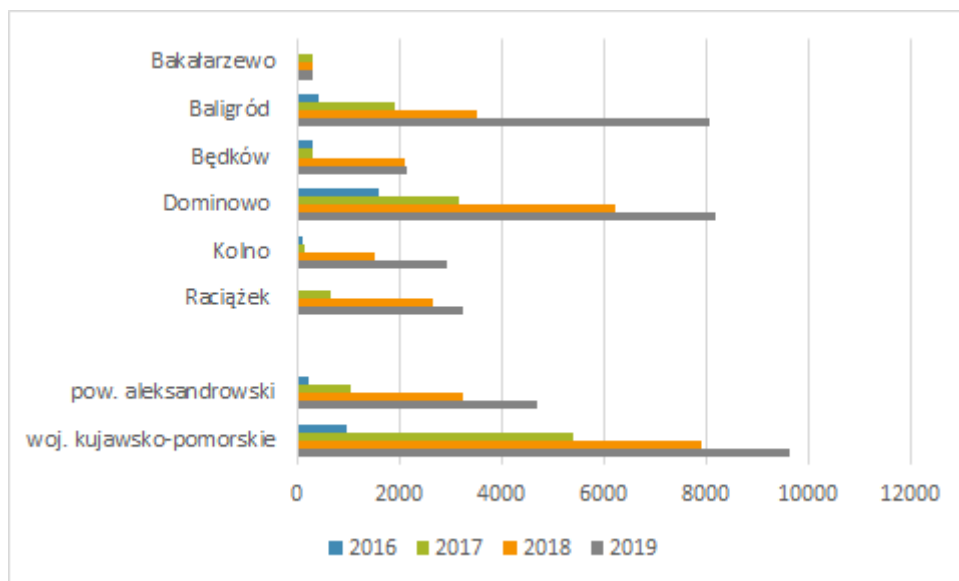
Kryterium dotacji Unii Europejskiej to zdolność gminy do pozyskiwania środków unijnych dla realizacji własnych projektów inwestycyjnych. Poniżej prezentowany jest on w formie wartości umów/decyzji o dofinansowanie na 1 mieszkańca (tab. 8, rys. VII). W ostatnich czterech latach wskaźnik dla Gminy Raciążek ulegał znacznemu zwiększeniu, co zaowocowało trzecim miejscem w 2019 roku wśród analizowanych gmin (z wynikiem 3248,15 zł). Wynik ten jednak jest nadal niższy niż dla gmin tworzących powiat aleksandrowski (4694,58 zł) oraz województwo kujawsko-pomorskie (9651,91 zł).

Tab. 8. Dotacje UE - Wartość umów/decyzji o dofinansowanie ogółem na 1 mieszkańca w latach 2016–2019

	2016	2017	2018	2019
Bakalarzewo	0	294,21	311,03	310,33
Baligród	430,36	1929,7	3538,56	8068,82
Będków	299,34	301,94	2108,9	2145,89

Dominowo	1621,58	3192,28	6224,69	8177,81
Kolno	117,4	171,17	1535,69	2921,2
Raciążek	33,37	674,86	2655,69	3248,15
pow. aleksandrowski	222,63	1050,07	3261,69	4694,58
woj. kujawsko-pomorskie	976,48	5412,83	7919,99	9651,91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rys. VII. Dotacje UE - Wartość umów/decyzji o dofinansowanie ogółem na 1 mieszkańca w latach 2016-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Podsumowując, na podstawie analizowanych wskaźników można stwierdzić, że Gmina Raciążek to obszar silnie rozwijający się na przestrzeni lat. Działania podejmowane przez władze Gminy powinny dążyć w pierwszej kolejności do umocnienia pozycji Gminy w powiecie aleksandrowskim, a następnie w województwie kujawsko-pomorskim.

INFORMACJE FINANSOWE

Stan finansów Gminy

Tab. 9. Zestawienie podstawowych wskaźników obrazujących stan finansów Gminy

Wskaźnik	Wielkość bazowa	Wielkość oceniana	Udział w %
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	16 809 480,53	6 186 703,24	36,8%

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	14 917 290,44	200 587,74	1,34%
Zadłużenie ogółem	3 844 860,53		
Poziom wolnych środków po odliczeniu obsługi zadłużenia	1 287 148,38		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu Gminy na rok 2020

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem wynosi 36,8%. Poniżej zestawiono strukturę dochodów własnych:

Tab. 10. Struktura dochodów własnych Gminy Raciążek w 2020 roku

Źródło dochodu	Wartość w zł	Struktura w %
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 771 675,00	28,64
Podatek od nieruchomości	1 203 569,44	19,45
Podatek rolny	314 868,77	5,09
Pozostałe	2 896 590,03	46,82
Ogółem	6 186 703,24	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu Gminy na rok 2020

Największy procent dochodów w roku 2020 stanowi udział w podatku dochodowym od osób fizycznych – 28,64%.

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wynosi zaledwie 1,34%. Stopień wykonania wydatków inwestycyjnych odbiega od wartości zaplanowanych, jest to podyktowane tym, że kwota 500.000,00 zł, otrzymana w 2020 roku z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, zostanie zrealizowana w 2021 roku.

Zadłużenie ogółem, obejmujące stan pożyczek i kredytów na koniec 2020 roku wyniosło 3.844.860,53 zł co stanowi 22,87 % planowanych dochodów.

Poziom wolnych środków po odliczeniu obsługi zadłużenia, czyli wynik operacyjny stanowiący różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi wynosi 1.287.148,38 zł, co świadczy o wysokim poziomie racjonalnego planowania jak również elastyczności Gminy w zakresie zmian w budżecie, poczynionych w celu zrównoważenia wydatków wobec dochodów.

Wykonanie budżetu Gminy

Wykonanie dochodów i wydatków

Dochody wykonano w kwocie 16.809.480,53 zł, co stanowi 103,64% planu.

Tab. 11. Struktura dochodów budżetowych Gminy Raciążek w 2020 roku

Dochody	Wartość w zł	Struktura w %
Dotacje celowe i na inwestycje	5 782 267,29	34,40
Dochody własne	6 186 703,24	36,80
Subwencja ogólna	4.840.510,00	28,80
Ogółem	16 809 480,53	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF i budżetu Gminy

Wydatki zrealizowano w kwocie 14.917.290,44 zł, co stanowi 93,74% planu.

Struktura wydatków budżetowych:

Tab. 12. Struktura wydatków budżetowych Gminy Raciążek w 2020 roku

	Wartość w zł	Struktura
Bieżące wydatki budżetowe	14 716 702,70	98,66%
Majątkowe wydatki budżetowe	200.587,74	1,34%
Ogółem	14 917 290,44	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF i budżetu Gminy

Wynik operacyjny (różnica między dochodami i wydatkami) był dodatni. Jak widać, budżet jednostki zamknął się nadwyżką budżetową w wysokości 1.892.190,09 zł wobec planowanej nadwyżki w wysokości 305.529,21 zł.

Dochody z majątku wykonano w kwocie 1.252.018,28 zł, tj. 209,75% planu.

Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych

Wysokość wydatków majątkowych wyniosła 200 587,74 zł, tj. 27,56% planu.

Podstawowe inwestycje realizowane przez Gminę Raciążek:

Tab. 13. Realizacja zadań inwestycyjnych w Gminie w 2020 roku [PLN]

Tytuł inwestycji	Wartość	Dofinansowanie		
		WFOŚiGW	Budżet Województwa	Środki unijne, PROW, ROP, EFRR lub FOGR
Wytczenie drogi w miejscowości Podzamcze G7C, działka Nr 75	9 900,00	0,00	0,00	0,00
Zagospodarowanie działki w miejscowości Turzno	4.196,19	0,00	0,00	0,00
Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego Podole	61 463,10	0,00	0,00	0,00
Doposażenie placu zabaw przy ul. Wiatracznej	10 000,00	0,00	0,00	0,00
Zakup urządzeń na wyposażenie działki wiejskiej (miejsce rekreacji Turzno)	13 776,00	0,00	0,00	0,00
Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0	11.099,29	0,00	0,00	0,00
Zakup pieca konwekcyjnego	25.141,19	0,00	0,00	0,00
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Turzynek do skrzyżowania dróg na działce Nr 22, 23	10 628,50	0,00	0,00	0,00

Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Niestuszewo	8 097,00	0,00	0,00	0,00
Budowa oświetlenia drogowego w Podolu pod górami	7 995,50	0,00	0,00	0,00
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Podole przy lesie	6 000,00	0,00	0,00	0,00
Budowa oświetlenia drogowego w Podolu	7 357,00	0,00	0,00	0,00
Okamerowanie i oświetlenie Otwartej Strefy Aktywności w miejscowości Raciążek	24 933,97	0,00	0,00	0,00
Ogółem	200 587,74	0,00	0,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF

Wieloletnia prognoza finansowa

Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia został ustalony zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Raciążek XVI/125/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r. W latach spłaty przedmiotowego kredytu Gmina wykazała, że prognozowane obciążenie budżetu obsługą zadłużenia kształtuje się poniżej dopuszczalnego wskaźnika ustalonego dla tych lat. Zgodnie z uchwałą nr 15/Kd/2020 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 16.12.2019 roku, całkowita spłata zadłużenia nastąpi w roku 2030.

Tab. 14. Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia Gminy Raciążek

Rok	Kwota długu na początek roku	Spłata zobowiązań	Kwota długu na koniec roku
2020	4 541 370,53	696 510,00	3 844 860,53
2021	3 844 860,53	503 952,71	3 340 907,82
2022	3 340 907,82	441 606,00	2 899 301,82
2023	2 899 301,82	378 994,00	2 520 307,82
2024	2 520 307,82	379 006,00	2 141 301,82
2025	2 141 301,82	314 707,12	1 826 594,70
2026	1 826 594,70	399 046,00	1 427 548,70

2027	1 427 548,70	289 919,00	1 137 629,70
2028	1 137 629,70	289 919,00	847 710,70
2029	847 710,70	289 919,00	557 791,70
2030	557 791,70	557 791,70	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF

Prognoza nadwyżki operacyjnej, stanowiącej różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Raciążek XXII/181/2020 z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie zmiany WPF na lata 2020-2030 przedstawia się następująco:

Tab. 15. Nadwyżka operacyjna Gminy Raciążek

Rok	Nadwyżka	Rok	Nadwyżka
2021	503 952,71	2026	1 099 046,00
2022	441 606,00	2027	1 056 889,00
2023	992 638,00	2028	1 131 889,00
2024	1 018 650,00	2029	1 136 889,00
2025	980 354,00	2030	1 483 825,69

Źródło: Opracowanie własne na podstawie WPF

Prognoza limitu zadłużenia jest weryfikowana rokrocznie zarówno przez Radę Gminy jak i Regionalną Izbę Obrachunkową. W budżecie Gminy określono limity z tytułu zaciąganych zobowiązań z przeznaczeniem na pokrycie występującego i przejściowego deficytu budżetu (100 000,00 zł) oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek (696 510,00 zł). W latach spłaty przedmiotowego kredytu Gmina wykazała, że prognozowane obciążenie budżetu obsługą zadłużenia kształtuje się poniżej dopuszczalnego wskaźnika ustalonego dla tych lat. Zgodnie z przedłożoną Wieloletnią Prognozą Finansową wymóg wynikający z art. 243 ustawy o finansach publicznych jest spełniony.

Wpływ przedsięwzięć inwestycyjnych na finanse gminy jest brany pod uwagę jako wskaźnik, mający na celu zobrazowanie czy Gmina racjonalnie planuje inwestycje, mając na uwadze prognozy przychodów i rozchodów. Jak widać z analizy budżetu oraz Wieloletniego Planu Finansowego, realizacja inwestycji nie stanowi istotnego zagrożenia dla finansów Gminy.

Realizacja funduszu sołeckiego

Udział środków funduszu sołeckiego w wydatkach bieżących

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy nr XVI/125/2020 z dnia 28 stycznia 2020 r., w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Raciążek na 2020 r., na fundusz sołecki przeznaczono 147 034,10 zł. Udział funduszu sołeckiego w wydatkach bieżących wyniósł 1%.

Liczba projektów ogólno-gminnych i osiedlowych/lokalnych:

Ogółem zrealizowano 31 projektów lokalnych, w tym:

- 8 dotyczyło organizacji imprez integracyjnych
- 12 dotyczyły zakupów rzeczowych
- 11 dotyczyło inwestycji drogowych i około drogowych

Tab. 16. Realizacja funduszu sołeckiego w 2020 roku [PLN]

Sołectwo	Kwota	Zadanie
Raciążek	10 000,00	Doposażenie placu zabaw przy ul. Wiatracznej
	2 665,60	Dofinansowanie imprez kulturalno-integracyjnych
	2 742,59	Zakup drzewka na plac Jana Pawła II oraz ozdób świątecznych
	1 198,80	Zakup toalety przenośnej TOI-TOI
	24 933,97	Okamerowanie i oświetlenie Otwartej Strefy Aktywności w Raciążku
Razem	41 540,96	
Siarzewo	15 184,27	Utwardzenie dróg w miejscowości Siarzewo
	500,00	Dofinansowanie imprez kulturalno-integracyjnych
Razem	15 684,27	
Niestuszewo	200,00	Spotkania i wyjazdy integracyjne
	8 097,00	Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Niestuszewo
	1 000,00	Zakup kosiarki gminnej
	1 000,01	Wymiana i konserwacja hydrantów
Razem	10 297,01	
Podzamcze	1 000,00	Zakup kosiarki gminnej
	300,00	Oплата za energię elektryczną dotyczącą obsługi monitoringu
	1 781,69	Remont dróg gminnych
	200,00	Dofinansowanie imprez integracyjnych
	9 900,00	Wytyczenie drogi w miejscowości Podzamcze działka Nr 75
Razem	13 181,69	
Podole	500,00	Spotkania integracyjne

	7 357,00	Budowa oświetlenia drogowego w Podolu, opracowanie dokumentacji, aktualizacja kosztorysów
	7 995,50	Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Podole pod górami
	6 000,00	Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Podole przy lesie
Razem	21 852,50	
Dąbrówka	1 000,00	Zakup kosiarki gminnej
	2 991,74	Organizacja imprez kulturalnych, integracyjnych
	7 933,50	Zakup odmiatarek
	500,00	Znaki drogowe z nazwą i numerem posesji
Razem	12 425,24	
Turzno	4 196,19	Zagospodarowanie działki wiejskiej
	14 676,00	Zakup urządzeń na wyposażenie działki wiejskiej w Turznie
	1 000,00	Zakup kosiarki gminnej
	300,00	Organizacja imprez integracyjnych
Razem	20 172,19	
Turzynek	751,74	Zorganizowanie imprez kulturalno-integracyjnych
	10 628,50	Budowa oświetlenia drogowego w Turzynku do skrzyżowania dróg na działkach Nr 22, 23
	500,00	Opłata za udostępnienie lokalu na zebrania sołeckie
Razem	11 880,24	
Ogółem	147 034,10	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wykonania budżetu Gminy

INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Charakterystyka mienia komunalnego

W poniższej tabeli zestawiono składniki mienia komunalnego według stanu na 31 grudnia 2020 r.

Tab. 17. Składniki mienia komunalnego według wartości na 31.12.2020 r. - budynki

Lp.	Budynki	Wartość w zł
1.	Budynek Urzędu Gminy (GOK)	1 003 624,70
2.	Przedszkole Publiczne	805 221,75
3.	Remiza OSP	1 563 930,82
4.	Szkoła Podstawowa	645 951,09
5.	Budynek hydroforni	120 254,99
6.	Budynek RKS	35 093,50
7.	Sala gimnastyczna przy Szkole Podstawowej	605 795,13

8.	Budynek gospodarczy	4 553,83
9.	Klasopracownia jęz. Obcych przy ZS	184 877,81
10.	Budynek socjalny przy boisku gminnym	372 685,77
Razem		5 341 989,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Skarbnika Gminy

Tab. 18. Składniki mienia komunalnego według wartości na 31.12.2020 r. - budowle

Lp.	Budowle	Wartość w zł
1.	Nawierzchnia placu przy szkole	5 530,91
2.	Ogrodzenie przy szkole	25 560,52
3.	Ogrodzenie z ram płaskich	2 073,28
4.	Oświetlenie uliczne	1 121 190,22
5.	Sieć wodociągowa	2 053 160,55
6.	Zbiorniki retencyjne	823 615,50
7.	Studnie wiercone	198 089,17
8.	Drogi gminne	14 789 529,46
9.	Zagospodarowanie skweru gminnego	176 484,71
10.	Zagospodarowanie ruin zamku	20 426,25
11.	Zagospodarowanie placu i terenów zielonych przy UG	173 724,92
12.	Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego	173 377,99
13.	Budowa placu zabaw przy ul. Wiatracznej	25 431,00
14.	Budowa Otwartej Strefy Aktywności (OSA)	137 364,65
15.	Sieć kanalizacyjna	5 774 271,98
16.	Przydomowe Oczyszczalnie Ścieków	1 034 560,31
17.	Pomnik-Obelisk	7 953,00
18.	Kotły i maszyny energetyczne	89 700,07
19.	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	306 930,48
20.	Środki transportu	225 331,70
21.	Narzędzia, przyrządy, ruchomości, wyposażenie	191 013,35
22.	Grunty	387 337,66
Razem		33 084 647,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Skarbnika Gminy

W okresie sprawozdawczym stan mienia komunalnego zwiększony został o kwotę 189 488,45 zł, w tym, m.in.:

Tab. 19. Zmiany stanu mienia komunalnego w 2020 roku

Budowla/Budynek	Stan początkowy	Zwiększenie/Zmniejszenie	Stan końcowy
Wytyczenie drogi w miejscowości Podzamcze działka Nr 75	6 206 180,46 zł	9 900,00	6 216 080,46 zł
Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego	93 942,70	79 435,29	173 377,99
Budowa placu zabaw przy ulicy Wiatracznej	15 431,00	10 000,00	25 431,00
Budowa Otwartej Strefy Aktywności (OSA)	112 430,68 zł	24 933,97 zł	137 364,65 zł
Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Turzynek i Niestuszewo; Dokumentacja dotycząca oświetlenia drogowego w Podolu	1 081 112,22 zł	40 078,00 zł	1 121 190,22 zł
Kotły i maszyny energetyczne	111 619,78	- 21 919,71 zł	89 700,07 zł
Maszyny urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	281 789,29	25 141,19	306 930,48
Razem	7 902 506,13 zł	189 488,45 zł /21 919,71 zł	8 070 074,87 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Skarbnika Gminy

INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

Lokalny Program Rozwoju

1. Krótkie omówienie – priorytety:

W październiku 2012 r. Gmina opracowała Lokalny Program Rozwoju, który został uchwalony przez radę Gminy (Nr XXX/233/13 z dnia 30 kwietnia 2012 roku). Program zawiera kompleksową diagnozę problemów do rozwiązania oraz zakres zadań inwestycyjnych i okołoinwestycyjnych jakie należy zrealizować dla osiągnięcia założonych celów.

2. Stan realizacji Lokalnego Programu Rozwoju

Rada Gminy wielokrotnie analizowała stan zaawansowania Programu. Poniżej w tabeli zestawiono uchwały poświęcone temu zagadnieniu i zakres merytoryczny ustaleń przyjętych do realizacji:

Tab. 20. Przegląd uchwał związanych z lokalnym Programem Rozwoju Gminy Raciążek

Lp.	Nr uchwały	Zakres merytoryczny	Ustalenia praktyczne
1.	XXX/233/13 z dnia 30 kwietnia 2013 roku	Przyjęcie Lokalnego Programu Rozwoju	Środowisko i turystyka – 14 zadań Infrastruktura – 18 zadań Gospodarka – 3 zadania Sfera społeczna – 11 zadań
2.	XXXIV/290/2014 z dnia 30 stycznia 2014 roku	Dodanie obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb	Centrum miejscowości Raciążek Wschodnia część wzgórza miejscowości Raciążek Tereny boisk sportowych Teren rekreacyjny Podole w miejscowości Podzamcze
3.	XIII/118/2016 z dnia 26 stycznia 2016 roku	Aktualizacja listy realizowanych przedsięwzięć w zakresie ilości, nakładów i efektów zadań	Środowisko i turystyka – 11 zadań Infrastruktura – 17 zadań Gospodarka – 3 zadania Sfera społeczna – 11 zadań
4.	XIV/139/2016 z dnia 30 marca 2016 roku	Dodanie nowych zadań do realizacji	Środowisko i turystyka – dodano zadanie: rewitalizacja wzgórza zamkowego i terenu rekreacyjnego „Podole” Sfera społeczna dodano dwa zadania: park linowy oraz Rewitalizacja ruin zamku jako

			elementu rozwoju kultury
5.	VI/50/2019 z dnia 27 lutego 2019 roku	Aktualizacja oraz uzasadnienie zmian w wymiarze realizowanych projektów	Zwiększenie nakładów finansowych na przebudowę drogi gminnej Podole-Siarzewo (do 2 200 000,00 zł) Aktualizacja oczekiwanych osiągnięć Programu (długość przebudowanych dróg) z 17,18 km do 17,53 km Dodatkowe uzasadnienie celu przebudowy dróg; wyrównywanie dysproporcji rozwojowych obszaru i zwiększenie bezpieczeństwa

Gmina na bieżąco monitoruje realizację programu.

Warto również zauważyć udział Gminy w projekcie „Infostrada Pomorza i Kujaw”. Celem jest wykorzystanie istniejących zasobów infrastruktury technologicznej jak również upowszechnienie i standaryzację wykorzystania podstawowych środków komunikacji elektronicznej np. poczty elektronicznej, usług WWW, podpisu elektronicznego etc.

Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Studium Uwarunkowań i Kierunków Przestrzennego Zagospodarowania Gminy Raciążek sporządzono w 2004 roku i przyjęto Uchwałą nr XXVI/156/05 Rady Gminy Raciążek z dnia 18 maja 2005 roku. W Studium określono cele społeczno-gospodarcze, które w dalszym ciągu pozostają aktualne. Celem głównym Studium jest „Kształtowanie przestrzeni podnoszących konkurencyjność, atrakcyjność gminy i jakość życia mieszkańców, przy zachowaniu równowagi pomiędzy aktywnością gospodarczą, społeczną a środowiskiem przyrodniczym i kulturowym”. W poniższej tabeli przedstawiono cele wraz z ich sposobem realizacji według danych na rok 2020.

Tab. 21. Cele i sposób realizacji zadań według danych na 2020 rok

Cel	Sposób realizacji
Zapewnienie powszechnego dostępu do infrastruktury technicznej (sieć drogowa, energia elektryczna, sieć gazowa) oraz do infrastruktury telekomunikacyjnej. Działania ujęte w tym zakresie mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa oraz polepszenie, jakości życia mieszkańców gminy Raciążek.	• Wytyczenie drogi w miejscowości Podzamcze G7C, działka Nr 75 • Rozbudowa oświetlenia drogowego w miejscowości Turzynek do skrzyżowania dróg na działce Nr 22, 23 • Budowa oświetlenia drogowego w Podolu pod górami • Rozbudowa oświetlenia drogowego w miejscowości Podole przy lesie • Rozbudowa oświetlenia drogowego w Podolu • Okamerowanie i oświetlenie Otwartej Strefy Aktywności w miejscowości Raciążek
Wdrażanie rozwiązań energetycznych opartych na odnawialnych źródłach energii	• Zakup pieca konwekcyjnego
Organizacja przestrzenna umożliwiająca zabudowę nieruchomości położonych w obszarze gminy Raciążek	• Wydawanie pozwoleń na budowę budynku mieszkalnego - 43 (stan za rok 2020)
Utworzenie warunków sprzyjających modernizacji zabudowań mieszkalnych oraz obiektów gospodarczych	• Pozwolenia na rozbudowę – 3 (stan za rok 2020) • Pozwolenia na rozbiórkę – 4 (stan za rok 2020) • Pozwolenia na modernizację budynku – 6 (stan za rok 2020)
Utworzenie przestrzeni rekreacyjnych dla mieszkańców gminy	• Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego Podole • Doposażenie placu zabaw przy ul. Wiatracznej • Zakup urządzeń na wyposażenie działki wiejskiej (miejsce rekreacji Turzno)
Wdrażanie rozwiązań e-administracji i informacji przestrzennej	• Infostrada Kujaw i Pomorza 2.0

W 2020 roku wydano 26 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym:

- 18 decyzji dla budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych,
- 3 decyzje na budowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego z garażem w bryle budynku,
- 1 decyzję na budowę budynku gospodarczego w zabudowie zagrodowej,
- 2 decyzję na rozbudowę budynku mieszkalnego jednorodzinnego,
- 1 decyzję na budowę budynku handlowo – usługowego,
- 1 decyzję na budowę budynku garażowo – magazynowego.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Koncentrując się na obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Raciążek:

1. Stwierdza się częściową aktualność miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w zespole wsi Raciążek – Podole gminy Raciążek – Uchwała Nr X/65/99 Rady Gminy Raciążek z dnia 29.06.1999 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pomorskiego z 1999 r. Nr 47 poz. 405).
2. Należy w przyszłości przewidzieć konieczność sporządzenia planów miejscowych w związku:
  - a. ze zmianą polityki gminy w kierunku przygotowania terenów inwestycyjnych dla inwestorów zewnętrznych w miejscowości Turzno (termin uchwalenia uzależniony od środków w budżecie gminy),
  - b. z wnioskami mieszkańców na terenach gruntów rolnych chronionych, wymagających uzyskania zgód Ministra Rolnictwa na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze (termin uchwalenia uzależniony od środków w budżecie gminy),
  - c. z ewentualną wyznaczoną aglomeracją ściekową, koncentrującą zabudowę mieszkalną w granicach tej aglomeracji, predysponowane tereny znajdują się w miejscowości Raciążek. Podole, Siarzewo)

Przy opracowywaniu nowych planów miejscowych z powodów jw. należy dążyć do uzupełnienia i kontynuacji zabudowy, koncentrując nową zabudowę na terenach uzbrojonych w media infrastruktury technicznej, unikać rozproszenia zabudowy na tereny niezagospodarowane, o niskim wskaźniku uzbrojenia, posiadające kompleksy gruntów rolnych chronionych.

Ostatni miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego został uchwalony 1999 r. („Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w zespole wsi Raciążek-Podole gminy Raciążek” przyjęto Uchwałą Nr X/65/99 Rady Gminy Raciążek z dnia 29 czerwca 1999 r.). Mocno rekomenduje się podjęcie działań zmierzających ku sporządzeniu nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Plan realizacji inwestycji celu publicznego w 2020 r (postępowania zakończone):

- 19.03.2020 r. wydano decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego polegającej na „Budowie sieci gazowej średniego ciśnienia na działkach nr 671/15, 670/5, 664, 656/19, 656/14, 663, 569/15 położonych w obrębie ewidencyjnym Raciążek gmina Raciążek”;
- 18.05.2020 r. wydano decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego pn. „Budowie linii kablowej elektroenergetycznej niskiego napięcia 0,4kV i dwóch szafek pomiarowych, na działkach nr 155/3, nr 155/4, nr 155/5, nr 155/6, położonych w obrębie ewidencyjnym Podole gmina Raciążek”;
- 22.09.2020 r. wydano decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego polegającej na „rozbudowie sieci wodociągowej na działkach nr 92/6, 92/2, 101/11, 101/3, 116, 148, 264/4, 264/13, położonych w obrębie ewidencyjnym Podole w gminie Raciążek”.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Informacja o stanie mienia komunalnego

Zgodnie z art 23 i 25 Ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r., Gmina ma obowiązek ewidencji, wyceny, nabywania/zbywania/wynajmowania nieruchomości w jej obrębie.

Zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym Gmina Raciążek prowadzi działalność w zakresie: bieżącego utrzymania i remontów substancji budowlanej, oświetlenia ulic, naprawy urządzeń oświetleniowych i ich modernizacji, bieżącego utrzymania dróg, ulic oraz ich remontów kapitalnych. Korzystanie z mienia oraz zarządzanie nim polega na dokonywaniu bieżących czynności oraz na decydowaniu o przeznaczeniu i sposobie wykorzystania jego składników.

Stan ewidencji nieruchomości

Gmina Raciążek prowadzi ewidencję i na bieżąco ją aktualizuje o wszystkie posiadane nieruchomości.

Sposób zarządzania nieruchomościami gminy, w tym zasobem majątkowym

Gmina dysponuje zasobami majątkowymi w sposób bezpośredni oraz pośredni przy pomocy jednostek organizacyjnych. W celu sprawnego zarządzania majątkiem Gminy, dokonano jego rozdysponowania między jednostkami organizacyjnymi. W ramach tych jednostek działają jednostki budżetowe. Jednostki budżetowe działające w granicach Gminy to jednostki sektora finansów publicznych, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek bankowy budżetu Gminy.

Główne kierunki gospodarowania nieruchomościami

Dla realizacji zadań własnych Gmina nabywa i przejmuje na własność nieruchomości niezbędne dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców. Planuje się dalsze działania mogące mieć wpływ na zmianę stanu mienia komunalnego nie wykluczając sprzedaży części majątku, jeżeli będzie to ekonomicznie i celowo uzasadnione.

Program opieki nad zabytkami

Gmina posiada aktualny Program opieki nad zabytkami na lata 2020 – 2023 który został przyjęty Uchwałą Nr XX/183/2020 Rady Gminy Raciążek z dnia 29 grudnia 2020 r.

Program opieki nad zabytkami ma pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe gminy. Wskazane w programie działania są skierowane na poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Gminny program opieki nad zabytkami, m. in. poprzez działania edukacyjne, ma też budzić w lokalnej społeczności świadomości wspólnoty kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni. Wspólna dbałość o zachowanie wartości kulturowych wzmacnia poczucie tożsamości, wspiera identyfikację jednostki z tzw. małą ojczyzną.

Na obszarze Gminy Raciążek znajdują się obiekty zabytkowe o różnej randze. Zabytkami o najwyższym znaczeniu dla gminy są przede wszystkim obiekty wpisane do rejestru zabytków. Na terenie Gminy Raciążek nie występuje wiele obiektów zabytkowych stanowiących element materialnego dziedzictwa kulturowego, które mogłyby stanowić dodatkowy impuls dla rozwoju społeczno-gospodarczego, bądź które wiązałyby się z rozwojem walorów turystycznych obejmujących przychody finansowe czy zatrudnienie przez ten sektor gospodarki. Niemniej zabytki stanowią elementy rozpoznawalne przez

społeczeństwo lokalne, są elementem kultury, życia codziennego, kształtują kapitał społeczny oraz stanowią element tożsamości lokalnej.

Najważniejsze zabytki w obrębie Gminy Raciążek:

Tab. 22. Zestawienie ważniejszych zabytków w Gminie Raciążek

Lp.	Oznaczenie zabytku	Czas powstania	Forma ochrony
1.	Historyczny układ urbanistyczny	1147 – Osada	W ewidencji zabytków województwa kujawsko – pomorskiego
		1317 – Lokacja Miasta na prawie magdeburskim	
		1827 – regulacja układu przestrzennego	
		1867 – utrata praw miejskich	
2.	Kościół Rzymskokatolicki p.w. Wszystkich Świętych i św. Hieronima	1597 - 1612	Rejestr zabytków 31.12.1927 – A/466
3.	Ogrodzenie kościoła w zespole kościoła parafialnego	Koniec XIX wieku	W ewidencji zabytków województwa kujawsko – pomorskiego
4.	Plebania w zespole kościoła parafialnego	1890 rok	W ewidencji zabytków województwa kujawsko – pomorskiego
5.	Ogrodzenie plebanii w zespole kościoła parafialnego	1890 rok	W ewidencji zabytków województwa kujawsko – pomorskiego
6.	Budynek gospodarczy przy plebanii	1890 rok	W ewidencji zabytków województwa kujawsko – pomorskiego
7.	Ruiny Zamku w Raciążku	Po 1330 roku	Rejestr zabytków 04.06.1955 – A/698
8.	Cmentarz parafialny z ogrodzeniem	1 połowa XIX wieku	W ewidencji zabytków województwa kujawsko – pomorskiego
9.	Cmentarz choleryczny	1880	W ewidencji zabytków województwa kujawsko – pomorskiego
10.	Budynki mieszkalne w Raciążku	1 połowa XX wieku	W ewidencji zabytków województwa kujawsko – pomorskiego
11.	Kapliczka przydrożna w Siarzewie	Lata 40-XX wieku	W ewidencji zabytków województwa kujawsko – pomorskiego

Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w kartach adresowych zabytków

Gmina stara się wykorzystywać swoją bogatą spuściznę historyczną w kształtowaniu postaw obywatelskich. Znajduje to odzwierciedlenie w podejmowanych próbach częściowej rewaloryzacji zabytków w celu ich wykorzystania dla wzmocnienia aktywności mieszkańców i zwiększenia atrakcyjności turystycznej Gminy.

Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Raciążek stanowi Załącznik do Uchwały Nr XIX/168/2016 Rady Gminy w Raciążku z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu. W planie założono realizację zadań inwestycyjnych, które mogą mieć wpływ na ograniczenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery. Część zadań jest w gestii Urzędu Gminy (zadania samorządowe) a część w gestii mieszkańców i przedsiębiorców (zadania społeczeństwa).

W roku 2020 r. nie zrealizowano żadnego z działań, o których mowa powyżej. Ponadto z założeń PGN wynikało porozumienie z dnia 02.07.2020 r., pomiędzy Gminą Raciążek a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w ramach realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, w ramach którego Gmina wspiera mieszkańców w zakresie m.in.:

- 1) przygotowania wniosków wraz z Wnioskodawcami, pod kątem spełnienia wymagań określonych w Programie oraz podejmowanie działań doradczych, mających na celu zidentyfikowanie budynków, których właściciele mogliby być potencjalnymi Wnioskodawcami i przedstawienie im korzyści, płynących z wzięcia udziału,
- 2) zagwarantowanie dostępności dla Wnioskodawców pracownika Gminy,
- 3) zapewnienie stanowiska komputerowego z dostępem do internetu, umożliwiającego złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach Programu oraz jego wydruk,
- 4) przekazywanie do WFOŚiGW wniosków o dofinansowanie, składanych przez Wnioskodawców w Gminie,
- 5) pomoc Wnioskodawcą przy wypełnianiu wniosku o płatność wraz z wymaganymi załącznikami.

Ponadto Gmina Raciążek angażuje się we wszelkie akcje promocyjne Programu Czyste Powietrze na administrowanym terenie.

2. Aktualizacja Programu

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Raciążek miał za zadanie przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno - energetycznym do roku 2020.

W latach kolejnych PGN podlegał będzie aktualizacji.

Program ochrony środowiska

1. Podstawa prawna i cel Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Raciążek:

Obowiązujące od 1 października 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska, nakłada na Gminy obowiązek opracowania gminnego programu ochrony środowiska. Dokument uchwalany jest przez Radę Gminy Raciążek oraz opiniowany przez organ wykonawczy powiatu. Program Ochrony Środowiska wskazuje tzw. „punkty zapalne” w środowisku, wywołane niezrównoważonym rozwojem gospodarczym oraz przedstawia konkretne propozycje działań zmierzających do stopniowej likwidacji zagrożeń. Przedmiotowy dokument, podobnie jak polityka ekologiczna państwa, sporządzany jest co 4 lata. Gmina jest w trakcie realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Raciążek na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021”.

2. Aktualizacja Programu:

W aktualizacji na kolejne lata Programu Ochrony Środowiska dokona się charakterystyki zasobów i składników środowiska przyrodniczego terenu Gminy w zakresie takich elementów jak: rzeźba terenu, litologia, powietrze atmosferyczne, wody podziemne i powierzchniowe, gleby, flora i fauna, klimat akustyczny oraz wielkość emisji pól elektromagnetycznych. Na podstawie szczegółowej analizy elementów środowiska sporządzona zostanie ocena zagrożeń i tendencji przeobrażeń środowiska przyrodniczego. Wskazano również źródła i przyczyny zachodzących przeobrażeń. Aktualizacja określać będzie główne problemy środowiskowe Gminy Raciążek w postaci priorytetów ekologicznych i przypisanych do nich celów operacyjnych, jakie należy podjąć w zakresie ochrony środowiska.

3. Działania w ramach Programu:

Według harmonogramu inwestycji i działań, do roku 2021 Gmina winna skupić się m.in. na:

- zwiększaniu retencji oraz racjonalnym gospodarowaniu zasobami wód - np. poprzez minimalizowanie strat wody na przesyle wody wodociągowej czy wprowadzenie obowiązku rejestracji zużycia wody na cele przemysłowe;
- prowadzeniu działań z zakresu edukacji ekologicznej, selektywnej zbiórki odpadów;
- wymianie azbestowych pokryć dachowych (co realizowane jest także w ramach osobnego programu);

- modernizacji i rozbudowie istniejących sieci kanalizacji deszczowych, budowie przydomowych oczyszczalni ścieków;
- podłączeniu wszystkich obiektów publicznych do systemu ciepłowniczego lub sieci gazowej w celu zmniejszenia emisji szkodliwych gazów;
- przeprowadzaniu audytów i bilansów energetycznych oraz termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej.

Zadanie dbania o środowisko spoczywa nie tylko na Radzie Gminy oraz Wójcie, ale i na jej mieszkańcach. Dużą rolę odgrywa tu edukacja w zakresie ochrony środowiska. Wsparciem dla Gminy w zakresie finansów jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Raciążek

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy został przyjęty na mocy Uchwały nr XVII/138/2020 z dnia 05.06.2020 r. Program ma zastosowanie dla wszystkich zwierząt domowych, a w szczególności psów i kotów, w tym kotów wolno żyjących, a także zwierząt gospodarskich. Z uwagi na coraz bardziej zauważalną skalę bezdomności psów i kotów na terenie Gminy, większość działań wynikających z Programu dotyczy bezdomności tych zwierząt. Gmina Raciążek zawarła stosowną umowę ze Schroniskiem dla zwierząt DISEL w Wygodzie, które zapewnia opiekę bezdomnym zwierzętom poprzez wyłapywanie oraz przyjmowanie tych zwierząt. W poniższej tabeli wyszczególniono obowiązki oraz ich wykonawcę w ramach realizacji Programu.

Tab. 23. Obowiązki i ich wykonawcy w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Wójt Gminy Raciążek	Schronisko w Wygodzie
Wskazuje gospodarstwo rolne, które winno zapewnić miejsce dla zwierząt gospodarskich – Gmina podpisała stosowne porozumienie z gospodarstwem rolnym	Zapewnia opiekę bezdomnym zwierzętom (wyłapywanie oraz przyjmowanie)
Podjekuje interwencje oraz wydaje polecenie zakupu i wydania karmy opiekunom wolno żyjących kotów	Obligatoryjna sterylizacja/kastracja zwierząt
Prowadzi akcje edukacyjne nt. zalet stosowania sterylizacji/kastracji	Pozyskuje nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt
Promuje adopcję bezdomnych zwierząt	Usypianie ślepych miotów, w ramach umów na obsługę weterynaryjną

Opracowanie na podstawie Uchwały nr VIII/56/2019

Rada Gminy ustaliła roczny budżet na realizację powyższych działań, a także zadań dotyczących edukacji ekologicznej w sferze humanitarnego traktowania zwierząt w wysokości 35.000,00 zł.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Raciążek na lata 2012 – 2032

1. Cele i podstawa prawna Programu

Rezolucją Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 czerwca 1997 r. w sprawie wycofania azbestu z gospodarki (M.P. z 1997 r. Nr 38, poz.373) wezwano Radę Ministrów do opracowania programu zmierzającego do wycofania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002 roku. Kontynuacją i aktualizacją celów oraz działań ustalonych w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” jest przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 roku wieloletni program pn. „Program oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”, w którym utrzymane zostały następujące cele:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Raciążek na lata 2012 – 2032 został wprowadzony Uchwałą nr XXIIJ/178/12 Rady Gminy Raciążek z dnia 29 października 2012 r. Dokument ten ujmuje zagadnienia ściśle związane z realizacją nałożonych na gminy obowiązków. Wskazuje m.in.: cele i zadania, ramy czasowe i sposób realizacji utylizacji. Wskazuje również aktualny stan w zakresie wyrobów zawierających azbest, określa środki finansowe, niezbędne do jego realizacji z jednoczesną możliwością pozyskania środków zewnętrznych. Cele Programu osiągnęte będą przez realizację wzajemnie uzupełniających się zadań na trzech poziomach (centralnym, wojewódzkim i lokalnym: powiatowym i gminnym).

2. Realizacja Programu

W roku 2020 na terenie Gminy Raciążek unieszkodliwiono 24,270 Mg odpadów zawierających azbest, w ramach dofinansowania dla mieszkańców ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Toruniu.

Program wieloletni Senior+ na lata 2015 - 2020

W 2020 r. swoją działalność prowadził ośrodek wsparcia Klub Senior+. Klub działa w ramach struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Cele Klubu:

1. Motywowanie środowiska seniorów do wspólnego spędzania czasu wolnego i zwiększenia udziału w życiu społecznym.
2. Zawieranie nowych znajomości i utrzymywanie więzi wśród seniorów – członków Klubu, integracja międzypokoleniowa i aktywizacja seniorów z różnych środowisk.
3. Współpraca z innymi Klubami Seniora działającymi w regionie.
4. Wypełnianie czasu wolnego osobom starszym w sposób będący swoistą profilaktyką przeciw marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.
5. Propagowanie kultury i sztuki.
6. Upowszechnianie zdrowego trybu życia – ochrona i promocja zdrowia.
7. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu.
8. Ekologia.
9. Propagowanie różnych form działalności twórczej seniorów.
10. Podtrzymywanie i rozpowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.
11. Wspieranie inicjatyw umożliwiających aktywny udział seniorów w życiu ich otoczenia (wsi).
12. Poprawę sprawności manualnej i ruchowej seniorów.
13. Dowartościowanie i wzrost samooceny osób starszych.
14. Nabycie wiedzy o zagrożeniach współczesnego świata.
15. Integracja osób starszych w środowisku i z najbliższym otoczeniem.
16. Budowanie więzi międzypokoleniowej.
17. Wymiana doświadczeń i zainteresowań.
18. Promowanie wiedzy o regionie, kulturze i tradycjach.

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii

Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Gmina realizuje zadanie w zakresie przeciwdziałania przemocy za pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednostka ta stanowi ciało kolegialne, zrzeszające specjalistów z różnych dziedzin (GOPS, policja, oświata, kuratela, profilaktyka alkoholowa). W 2020 roku odbyło się kilka spotkań członków Zespołu Interdyscyplinarnego. W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.:

- odbyło się 11 posiedzeń w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego,
- pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego objęto 5 rodzin tj. 20 osób, w tym 6 kobiet, 6 mężczyzn i 8 dzieci,
- wszczęto 4 procedury „Niebieska Karta”.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Raciążku

Uchwałą Nr XVII/149/2020 Rada Gminy w Raciążku z dnia 05 czerwca 2020 roku przyjęła Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok. Celem programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Raciążek.

Warunkiem osiągnięcia wyżej wymienionego celu jest:

1. kontynuowanie dostępności terapii osób uzależnionych i współuzależnionych,
2. zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do programów profilaktycznych, w tym rekomendowanych, promujących zdrowy styl życia,
3. rozwój systemu wsparcia osób i rodzin borykających się ze zjawiskiem przemocy w rodzinie - Zespół Interdyscyplinarny, „Niebieska Karta”,
4. wspieranie rozwoju alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież jako elementu profilaktyki uzależnień,
5. zmniejszenie istniejących problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
6. propagowanie w społeczności lokalnej abstynencji i trzeźwości.

Jednym z realizatorów Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która w obecnym składzie została powołana zarządzeniem Nr 5/2013 Wójta Gminy Raciążek z dnia 11 marca 2013 roku. Do ustawowych zadań komisji należy:

1. inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych ujętych w formie gminnych programów,
2. podejmowanie czynności zmierzających do orzekania o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
3. opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy (liczba punktów sprzedaży i ich lokalizacja),
4. kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
5. uczestnictwo w pracach zespołu interdyscyplinarnego na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz realizacja „Niebieskiej Karty”.

Komisja liczy 6 członków. W roku 2020 komisja pracowała w składzie 5-osobowym. Wszyscy członkowie komisji posiadają specjalistyczne szkolenia i certyfikaty z zakresu problematyki uzależnień, dzięki czemu mogą służyć wsparciem i profesjonalną pomocą klientom mającym problemy alkoholowe. Ze względu na pandemię COVID-19 komisja spotkała się 5 razy, głównie wydając opinie w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż alkoholu – 16 opinii. W 2020 roku przewodnicząca komisji uczestniczyła w 11 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego. Koszty funkcjonowania komisji stanowiły diety członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 2.165 zł.

W ramach środków uzyskanych z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu (15.480,90 zł) mimo trudnych warunków związanych z koronawirusem zrealizowano następujące działania:

- bezpłatna pomoc prawników, psychologów i terapeutów skierowana dla osób uzależnionych i współuzależnionych w formie indywidualnej i zdalnej,
- udział dzieci, młodzieży, nauczycieli, wychowawców i rodziców w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” pn. „Dorastamy asertywnie”,
- zajęcia organizujące czas wolny z elementami profilaktyki uzależnień – ferie zimowe,

- program profilaktyki uniwersalnej - inicjatywy i imprezy edukacyjno – kulturalno – sportowe propagujące zdrowe spędzanie czasu wolnego – „Turniej piłki nożnej” z okazji Dnia Dziecka.

W ciągu całego 2020 roku prowadzony był stały system informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy, powiatu i województwa na rzecz profilaktyki i uzależnień dla osób uzależnionych i współuzależnionych poprzez ulotki, materiały profilaktyczne, prenumeratę czasopism i informacje zamieszczone w wyznaczonych miejscach oraz na stronie UG.

W związku pandemią nie udało się jednak zrealizować wszystkich zamierzonych programem zadań takich jak:

- dyżury psychologa od kwietnia do końca roku prowadzone były tylko w formie teleporady, co nie cieszyło się dużym zainteresowaniem,
- dyżury prawnika prowadzone były tylko do marca,
- nie prowadzono zajęć dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w okresie wakacji,
- ograniczono realizację programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.,
- nie przeprowadzono kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Dokument określający zasady współpracy raciążckiego samorządu z podmiotami tzw. III sektora pod nazwą „Program współpracy Gminy Raciążek z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok” został przyjęty na sesji Rady Gminy Raciążek w dniu 29 listopada 2019 r. Uchwałą Nr XIV/112/2019.

Samorząd Gminy Raciążek uznaje współpracę z organizacjami pozarządowymi za ważny czynnik aktywizacji społecznej, służący lepszej realizacji zadań ustawowo powierzonych gminie, a także rozwiązywania problemów społeczności lokalnej.

Program wskazuje priorytety oraz rodzaj udzielonego przez Gminę wsparcia, które będą realizowane na podstawie partnerskich relacji.

W 2020 r. ogłoszono jeden otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych.

Konkurs obejmował wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w Gminie Raciążek.

Łączna kwota środków przeznaczonych w budżecie Gminy na realizację zadania wyniosła 30.000 zł.

W odpowiedzi na ogłoszony przez Gminę konkurs, organizacje pozarządowe złożyły 1 wniosek. Po zasięgnięciu opinii Komisji Konkursowej, Wójt Gminy Raciążek przyznał dotację na realizację złożonej oferty na kwotę 30.000 zł. – Raciążeckiemu Klubowi Sportowemu „Wzgórze” Raciążek.

REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

Rada Gminy Raciążek liczy 15 radnych.

W dniu 19.09.2020 r. radny Arkadiusz Kopaczewski zrzekł się mandatu radnego. Komisarz Wyborczy postanowieniem z dnia 28.09.2020 r. stwierdził wygaśnięcie mandatu radnego Rady Gminy Raciążek. Od tej pory Rada obradowała w 14-to osobowym składzie.

Rada jest organem stanowiącym i kontrolnym. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania Gminy.

W kadencji 2018-2023 przy Radzie Gminy w 2020 r. działały 4 komisje stałe, tj.

- Komisja Rewizyjna
- Komisja Budżetu i Rozwoju Gospodarczego
- Komisja Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Ładu i Porządku Publicznego
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji

oraz komisja doraźna tj.

- komisja statutowa

Komisje stałe Rady są organami pomocniczymi Rady Gminy. Komisje mają istotny wpływ na politykę Gminy i ostateczny kształt podejmowanych uchwał.

W roku 2020 r. Komisja Rewizyjna obradowała na 12 posiedzeniach.

Komisja Budżetu i Rozwoju Gospodarczego odbyła 11 posiedzeń.

Komisja Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Ładu i Porządku Publicznego przeprowadziła 7 posiedzeń.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji powołana została z początkiem kadencji 2018 – 2023. Komisja ta rozpatruje skargi na działania Wójta i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, a także wnioski oraz petycje składane przez obywateli.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w 2020 r. odbyła 6 posiedzeń.

Rada Gminy Raciążek w 2020 r. odbyła 7 posiedzeń Sesji, w tym na 5 sesjach zwyczajnych i 2 na wniosek Wójta Gminy. Podczas obrad podjęte zostały 63 uchwały.

Wszystkie podjęte przez Radę Gminy uchwały zostały w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od dnia podjęcia, przekazane do organów nadzoru jakimi są: w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Kujawsko-pomorski, a w zakresie spraw finansowych Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy.

Organ Nadzoru –

- Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy stwierdził nieważność w części uchwały nr XX/157/2020 z 16 września 2020 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Raciążek na 2020 r.
- Wojewoda Kujawsko-Pomorski wszczął postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr XIX/156/2020 z dnia 31 sierpnia 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na bezpłatne użyczenie na czas określony części nieruchomości położonej w Raciążku przy ul. Rynkowej 6a zabudowanej budynkiem Remizy OSP.

Publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego podlegały 22 uchwały.

Tab. 24. Uchwały Rady Gminy Raciążek podjęte na sesjach w 2020 roku

Lp.	Nr i data uchwały	w sprawie	wykonanie
1	XVI/123/2020 28.01.2020	W sprawie przyjęcia sprawozdania Wójta Gminy z międzysesyjnej działalności	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
2	XVI/124/2020 28.01.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania Wójta Gminy z wykonania uchwał Rady Gminy	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
3	XVI/125/2020 28.01.2020	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Raciążek na 2020 r.	uchwała podlega publikacji w Dz. U. W K-P i wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 01.01.2020 r.
4	XVI/126/2020 28.01.2020	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Raciążek na lata 2020-2030	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 01.01.2020 r.

5	XVI/127/2020 28.01.2020	o zatwierdzeniu planów pracy Komisji Rady Gminy na 2020 r.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
6	XVI/128/2020 28.01.2020	o zatwierdzeniu planu pracy Rady Gminy na 2020 r.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
7	XVI/129/2020 28.01.2020	w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu dla członków Ochotniczej Straży Pożarnej Gminy Raciążek biorących udział w działaniach ratowniczych lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę Raciążek	uchwała podlega publikacji w Dz. U. WK-P i wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia
8	XVI/130/2020 28.01.2020	W sprawie uchwalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	uchwała wchodzi w życie z dniem 01.03.2020 r. i podlega publikacji w Dz. U. W K-P
9	XVI/131/2020 28.01.2020	W sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunków i trybu składania deklaracji.	uchwała wchodzi w życie z dniem 01.03.2020 r. i podlega publikacji w Dz. U. W K-P
10	XVI/132/2020 28.01.2020	W sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	uchwała wchodzi w życie z dniem 01.03.2020 r. i podlega publikacji w Dz. U. W K-P
11	XVI/133/2020 28.01.2020	W sprawie nadania nazwy drodze gminnej w miejscowości Podole.	uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. W K-P
12	XVI/134/2020 28.01.2020	W sprawie przyjęcia informacji Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Ładu i Porządku Publicznego z przeprowadzonej kontroli na terenie Gminy.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

13	XVI/135/2020 28.01.2020	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia dla dróg gminnych wysokości stawek opłat za zajęcie 1 m ² pasa drogowego w gminie Raciążek.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
14	XVII/136/2020 05.06.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania Wójta Gminy z międzysesyjnej działalności	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
15	XVII/137/2020 05.06.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania Wójta Gminy z wykonania uchwał Rady Gminy	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
16	XVII/138/2020 05.06.2020	W sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Raciążek w 2020 r.	uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. W K-P
17	XVII/139/2020 05.06.2020	W sprawie uzupełnienia składu osobowego Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego Gminy Raciążek	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
18	XVII/140/2020 05.06.2020	W sprawie uzupełnienia składu osobowego Komisji Statutowej	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
19	XVII/141/2020 05.06.2020	W sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Raciążek na rok szkolny 2019/2020	uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. W K-P
20	XVII/142/2020 05.06.2020	w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Raciążek oraz określenie granic obwodów publicznych szkół podstawowych mających siedzibę na obszarze Gminy Raciążek	uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. W K-P
21	XVII/143/2020 05.06.2020	w sprawie ustalenia planu sieci prowadzonych przez Gminę Raciążek publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych	uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. U. W K-P

22	XVII/144/2020 05.06.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Programu współpracy Gminy Raciążek z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, za 2019 rok”.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
23	XVII/145/2020 05.06.2020	W sprawie przyjęcia informacji o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy Raciążek za rok 2019	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
24	XVII/146/2020 05.06.2020	w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania	uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. W K-P
25	XVII/147/2020 05.06.2020	Zmieniająca uchwałę w sprawie nazwy ulicy w miejscowości Podole	uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. W K-P
26	XVII/148/2020 05.06.2020	w sprawie przyjęcia informacji Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Ładu i Porządku Publicznego z przeprowadzonej kontroli na terenie Gminy.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
27	XVII/149/2020 05.06.2020	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Raciążek na 2020 rok.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
28	XVIII/150/2020 24.07.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania Wójta Gminy z międzysesyjnej działalności	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

29	XVIII/151/2020 24.07.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania Wójta Gminy z wykonania uchwał Rady Gminy	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
30	XVIII/152/2020 24.07.2020	W sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Raciążek	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
31	XVIII/153/2020 24.07.2020	W sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Raciążek za 2019 rok	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
32	XVIII/154/2020 24.07.2020	W sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Raciążek z tytułu wykonania budżetu Gminy Raciążek za 2019 rok.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
33	XVIII/155/2020 24.07.2020	W sprawie ustalenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Raciążek na rok szkolny 2020/2021	uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dz. Urz. W K-P
34	XIX/156/2020 31.08.2020	w sprawie wyrażenia zgody na bezpłatne użyczenie na czas określony części nieruchomości położonej w Raciążku przy ul. Rynkowej 6a zabudowanej budynkiem strażnicy – remizy strażackiej na potrzeby statutowej działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Raciążku.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia Postępowanie nadzorcze Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały
35	XX/157/2020 16.09.2020	W sprawie zmian w budżecie Gminy Raciążek na rok 2020	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dz. Urz. W K-P Kolegium RIO stwierdziło nieważność w części uchwały. /Uchwała NrXXVIII/86/2020 z 12.11.2020 r. Kolegium RIO w Bydgoszczy/

36	XXI/158/2020 16.09.2020	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Raciążek na lata 2020 - 2030	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
37	XXI/159/2020 07.12.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania Wójta Gminy z międzysesyjnej działalności	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
38	XXI/160/2020 07.12.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania Wójta Gminy z wykonania uchwał Rady Gminy	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
39	XXI/161/2020 07.12.2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Raciążek na rok 2020	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dz. Urz. W K-P
40	XXI/162/2020 07.12.2020	w sprawie rozpatrzenia skargi na Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążku	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
41	XXI/163/2020 07.12.2020	w przedmiocie ustosunkowania się do zarzutów przedstawionych w piśmie Pana Andrzeja Sobocińskiego z dnia 30.08.2020 r.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
42	XXI/164/2020 07.12.2020	w przedmiocie wygaszenia mandatu radnego.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
43	XXI/165/2020 07.12.2020	w sprawie uchwalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. W K-P i wchodzi w życie z dniem 1.01.2021 r.

44	XXI/166/2020 07.12.2020	w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. W K-P i wchodzi w życie z dniem 1.01.2021 r.
45	XXI/167/2020 07.12.2020	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. W K-P i wchodzi w życie z dniem 1.01.2021 r.
46	XXI/168/2020 07.12.2020	w sprawie określenia wysokości opłaty targowej	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. W K-P i wchodzi w życie z dniem 1.01.2021 r.
47	XXI/169/2020 07.12.2020	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.	uchwała podlega ogłoszeniu w Dz. Urz. W K-P i wchodzi w życie z dniem 1.01.2021 r.
48	XXI/170/2020 07.12.2020	w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Raciążek z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021.	uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2021 r.
49	XXII/171/2020 29.12.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania Wójta Gminy z międzysesyjnej działalności	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
50	XXII/172/2020 29.12.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania Wójta Gminy z wykonania uchwał Rady Gminy	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
51	XXII/173/2020 29.12.2020	w sprawie informacji z wykonania budżetu Gminy Raciążek za I półrocze 2020 r.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
52	XXII/174/2020 29.12.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Raciążku za 2019 r.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

53	XXII/175/2020 29.12.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążku za 2019 r.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
54	XXII/176/2020 07.12.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Raciążku za 2019 r.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
55	XXII/177/2020 07.12.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2019 r.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
56	XXII/178/2020 29.12.2020	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Raciążku za 2019 r.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
57	XXII/179/2020 29.12.2020	w sprawie przyjęcia informacji o stanie realizacji zadań oświatowych	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
58	XXII/180/2020 29.12.2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Raciążek na rok 2020	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dz. Urz. W K-P
59	XXII/181/2020 29.12.2020	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Raciążek na lata 2020 - 2030	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
60	XXII/182/2020 29.12.2020	W sprawie przystąpienia Gminy Raciążek do wykonywania działalności w zakresie telekomunikacji	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

61	XXII/183/2020 29.12.2020	w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2020-2023 Gminy Raciążek”.	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dz. Urz. W K-P
62	XXII/184/2020 29.12.2020	w sprawie uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2021-2023	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia
63	XXII/185/2020 29.12.2020	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Raciążek na lata 2021-2025	uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

WSPÓLPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

Związki komunalne

Gmina Raciążek stowarzyszona jest w ramach Związku Gmin Ziemi Kujawskiej z siedzibą w Aleksandrowie Kujawskim. Związek realizuje zadania dla wszystkich gmin z obszaru powiatu aleksandrowskiego, związane z gospodarowaniem odpadami oraz organizacją wspólnych postępowań w zakresie dostaw energii elektrycznej, budowie ścieżek rowerowych i inwestycji kanalizacyjnych.

Stowarzyszenia Jednostek Samorządu Terytorialnego

Gmina jest aktywnym członkiem Kujawsko – Pomorskiego Stowarzyszenia Samorządowego „Salutaris”. Głównym celem operacyjnym stowarzyszenia jest finansowe wsparcie dla miast i gmin regionu Kujaw i Pomorza, w zakresie likwidacji skutków klęsk żywiołowych i katastrof.

Inne formy współdziałania

Gmina Raciążek jest członkiem Lokalnej Grupy Działania (LGD) „Partnerstwo dla Ziemi Kujawskiej”. LGD poprzez realizację swoich działań aktywizuje lokalną społeczność oraz prowadzi do racjonalnego wykorzystania tkwiącego w niej potencjału społecznego. Dzięki oddolnemu zaangażowaniu prowadzi do realizacji założonych celów, mając na uwadze dobro ogółu społecznego.

EFEKTY DZIAŁAŃ PROWADZONYCH W 2020 ROKU

Mienie komunalne

Na podstawie Uchwały Rady Gminy NR VI/49/2019 w 2020 r. zbyto nieruchomość gruntową, tj. działkę o nr ewid. 230/2 o powierzchni do 0,1380 ha, KW WL1A/00016024/4 położoną w Raciążku.

Finanse

Poza realizacją budżetu na rok 2020 nie podejmowano znaczących działań w zakresie finansów.

Oświata i edukacja

- Wójt Gminy Raciążek ogłosiła miesięczną kwotę dotacji na dziecko w przedszkolu publicznym w wysokości 889,04 zł. Wydatki przedszkola zaplanowane w budżecie wyniosły 949 500,00 zł (po ustawowych odliczeniach), a liczba dzieci to 89 osób- stan na 29.10.2020 r.
- Gmina kontynuowała współpracę z firmą NAFTEX w sprawie dowozu dzieci do szkoły i przedszkola w Raciążku. Ponadto realizowano 3 umowy na dowóz indywidualny rodziców do szkół (szkoła w Raciążku cały rok, przedszkole w Słońsku Górnym do czerwca, oraz Szkoła w Toruniu od września). Od 1 stycznia 2020 do 30 czerwca 2020 r. dowożono busem 6 uczniów niepełnosprawnych z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego (3 do szkół w Aleksandrowie Kujawskim, 3 do szkół i placówek w Toruniu). Od 01 września 2020 r. zmieniono organizację dowozu o czym rodzice zostali uprzedzeni, 4 uczniów dowożonych było do szkół w Aleksandrowie Kujawskim oraz jeden uczeń do Przedszkola w Słońsku.
- Kwota pomocy socjalnej wyniosła 80 344,00 zł z czego 77 804,00 zł przeznaczono na stypendia szkolne czyli 52 uczniów, a 2 540,00 zł na zasiłki szkolne dla 5 uczniów.
- Liczba uczniów Szkoły Podstawowej w Raciążku 246 (stan na dzień 30.09.2020). Liczba wychowanków przedszkola 89 dzieci (stan na 30.09.2020 r.) Etaty subwencyjne dla nauczycieli szkoły i przedszkola wyniosły 24,49 etatu.
- Wyplacono jednorazowe dodatki uzupełniające na podst. art. 30a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela w kwocie 11 497,29 zł
- Udzielono de minimis dla pracodawców kształcących młodocianych pracowników 13 669,00 zł dla 2 pracodawców.
- Dotacje na zakup podręczników i ćwiczeń dla uczniów wyniosły 28 879,68 zł.
- Kwota dotacji przedszkolnych wyniosła: 95 643,28 zł

- Gmina Raciążek pozyskała środki finansowe w wysokości 45 tys zł z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020– ZDALNA SZKOŁA, zakupiono 20 laptopów, 10 tabletów, 9 pendrive.
- Gmina Raciążek pozyskała środki finansowe w wysokości 45 tys zł z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020– ZDALNA SZKOŁA +, zakupiono 12 laptopów, 6 komputerów typ All in On, 24 pendrive.
- W roku 2020 zakończono również projekt „Gmina Raciążek wspiera uczniów!”. Realizowany od września 2019 r. do grudnia 2020 r. Część zajęć realizowana w formie stacjonarnej a część po zgodzie Urzędu Marszałkowskiego zdalnie.

Szkoła Podstawowa im. Komisji Edukacji Narodowej w Raciążku:

W roku 2020 szkoła realizowała zajęcia dydaktyczne w formie stacjonarnej, jak również ze względu na pandemię COVID - 19 z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

W ciągu roku uczniowie uczęszczali na zajęcia do szkoły w formie stacjonarnej przez:

86 dni – uczniowie klas I – III,

78 dni uczniowie klas IV – VIII.

Natomiast uczenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (nauczanie zdalne) realizowane było przez:

134 dni – uczniowie klas I – III,

142 dni – uczniowie klas IV – VI.

Przez 9 dni w początkowym okresie pandemii zajęcia były zawieszane tj. 12 – 24 marca 2020 r. w tym czasie zgodnie z wytycznymi MEN nauczyciele przesyłali zagadnienia do utrwalania zdobytej wiedzy przez uczniów.

W związku z pandemią COVID -19 szkoła poniosła dodatkowe wydatki na środki ochrony osobistej tj. przyłbice dla pracowników szkoły i nauczycieli, rękawiczki lateksowe, płyny do dezynfekcji rąk oraz powierzchni płaskich jak również zakupiono 2 termometry bezdotykowe.

Zakupiono również kilka arkuszy pleksy oraz stelaży – z których wykonano zabezpieczenie stanowiska sekretarza szkoły, zabezpieczono wejście do biblioteki szkolnej, wykonano przegrody na stołówce szkolne by dzieci mogły spożywać posiłki w sposób bezpieczny oraz przegrody między stanowiskami komputerowymi w szkolnej pracowni.

Dbając o bezpieczeństwo uczniów zakupiono nowe kosze na śmieci otwierane „nogą” bezdotykowo oraz dozowniki na ręczniki papierowe w szkolnych toaletach.

W ramach starań udało się pozyskać stację do dezynfekcji rąk usytuowaną przy wejściu głównym do szkoły oraz 10x 5l baniaków płynu do dezynfekcji rąk. Weszliśmy w 2 projekty rządowe Zdalna Szkoła i Zdalna Szkoła+ dzięki, którym otrzymaliśmy 10 tabletów, 32 laptopy oraz 6 komputerów typu all in one. Sprzęt wykorzystywany jest do nauki zdalnej dla uczniów i nauczycieli. Ponadto większość nauczycieli skorzystało z dofinansowania rządowego na zakup sprzętu 500+ dla nauczyciela.

Z pozostałych rzeczy zakupiono piec konwekcyjny do kuchni, drukarkę 3D oraz 2 roboty do nauki programowania.

Z szerokiego programu imprez i uroczystości szkolnych w związku z ograniczeniami pandemicznymi zrezygnowano m. in. z XV powiatowego konkursu piosenki ludowej czy atrakcji przewidzianych dla uczniów w związku z Dniem Dziecka, część imprez została zrealizowana w formie zdalnej m.in.:

- 100 lecie urodzin Świętego Jana Pawła II,
- Dzień Rodziny,
- Dzień Dziecka,

Zdalnie odbywały się też różnego rodzaju konkursy, w których dzieci bardzo chętnie i licznie uczestniczyły i odnosiły sukcesy zarówno w konkursach realizowanych na terenie gminy ale i powiatu i województwa.

Uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w warsztatach plastyczno - teatralnych „Sceny Melpomeny” w ramach programu Bardzo Młoda Kultura 2019 – 2021.

Ponadto szkoła wzięła udział w konkursie ogólnopolskim „Się gra się ma” organizowanym przez firmę Hasbro w wyniku czego otrzymała wartościowe gry do świetlicy szkolnej.

Dbając o promocję i rozwój szkoły od września 2020 r. szkoła posiada szkolnego Facebooka, gdzie dzielimy się najważniejszymi wydarzeniami z życia szkoły, posiadamy własne logo oraz papier firmowy, w aspekcie cyfrowy szkoła weszła w projekt OSE i posiada łącze światłowodowe oraz korzysta z dziennika elektronicznego Librus.

Uczniowie bardzo dobrze napisali egzamin ósmoklasisty uzyskując średnie wyniki lepsze niż powiat oraz kraj.

Przedszkole Publiczne „Słoneczko” w Raciążku:

W związku z ogłoszoną pandemią koronawirusa od 16 marca 2020 r. w przedszkolu zostały zawieszony zajęcia, nauczyciele zobowiązani zostali do podjęcia kształcenia zdalnego. Pozostali pracownicy pracowali z systemie rotacyjnym i pozostawali w gotowości do świadczenia pracy. Od 24 maja przedszkole wznowiło działalność zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji Narodowej i Głównego Inspektora Sanitarnego. Zostały opracowane wewnętrzne procedury bezpieczeństwa związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem zwalczaniem COVID-19, zarekomendowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kuj. Rodzice zostali poinformowani o możliwości uczęszczania do przedszkola na określonych warunkach. Zgłosiło się kilkoro dzieci i do końca czerwca w placówce przebywało około 12 dzieci. Nauczyciele, którzy w danym tygodniu nie opiekowali się dziećmi, kontynuowali edukację zdalną. Otrzymaliśmy płyny do dezynfekcji i maseczki jednorazowe. Od 16 marca 2020 r. w związku z pandemią koronawirusa w przedszkolu zostały zawieszony zajęcia, nauczyciele zobowiązani zostali do podjęcia kształcenia zdalnego. Liczba dni nauki w formie zdalnej – 52, liczba dni nauki w formie stacjonarnej – 168

Działania podjęte w celu organizacji kształcenia zdalnego:

- analiza zaleceń Ministerstwa Edukacji Narodowej,
- poszukiwanie informacji na stronie MEN na temat edukacji zdalnej,
- konsultacje telefoniczne z dyrektorem, drugim wychowawcą,
- konsultacje telefoniczne ze specjalistami
- ustalenie formy kontaktu z rodzicem
- konsultacje z drugim wychowawcą w celu planowania pracy zdalnej
- tworzenie bazy materiałów przydatnych w pracy zdalnej
- stworzenie zakładki na stronie przedszkola dotyczącej edukacji zdalnej
- tworzenie przestrzeni w sieci poprzez facebooka, w której umieszczane będą nagrania audio, filmy, linki, odnośniki do stron internetowych.

Bezpośrednie działania edukacyjne

- udostępnienie filmów zawierających zabawy naśladowcze, piosenki, zajęcia, opowiadania, bajki
- przygotowanie materiałów do samodzielnego wykonania do druku zawierających, np. zadania doskonalące małą motorykę i umiejętność przeliczania,

- udostępnienie materiałów do samodzielnej zabawy zawierających: propozycje prac plastycznych, odnośniki do piosenek, odnośniki do materiałów edukacyjnych
- przekazywanie materiałów udostępnianych przez nauczycieli specjalistów

Najważniejsze wydarzenia i inwestycje w 2020 r.

- Występy na rzecz WOŚP – 12.01.2020
- Występy dzieci z grupy KOTY dla pensjonariuszy ZLO w Raciążku
- Dzień Babci i Dziadka – od 21.01.2020 do 24.01.2020
- Dzieci korzystające z dodatkowych zajęć sportowych uczestniczyły w imprezie ORLEN Przedszkoliada TOUR w Sali OSiR w Ciechocinku - 15.01.2020 r.
- Karnawałowy Bal Przebierańców – 12.02.2020
- Walentynki – 14.02.2020
- Dzień Kobiet – 9 marca 2020 r.
- Dzień logopedy – 11 marca 2020 r.
- Wręczenie dyplomów i upominków 6-latkom na zakończenie przedszkola– 30.06.2020 r.

Inwestycje

- Zakup pieca konwekcyjno-parowego do kuchni,
- maty piankowe zamiast dywanów na czas wzmożonego reżimu sanitarnego,
- we własnym zakresie zostały uszyte maseczki,
- pokrowce na piaskownice,
- malowanie 1 Sali.

Polityka społeczna

Zadania Gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Asystent rodziny objął wsparciem łącznie 6 rodzin (w tym 17 dzieci) przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej - Pomoc społeczna, świadczenia pieniężne i niepieniężne.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty netto 701 zł. miesięcznie, natomiast osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty netto 528 zł. miesięcznie. W Gminie Raciążek, wg. stanu na dzień 31 grudnia 2020 r., korzystających rodzin ze świadczeń pomocy społecznej było 165 w tym 254 osób. Objęci oni byli pomocą w formie zasiłków okresowych, zasiłków celowych, zasiłków stałych, specjalistycznych usług opiekuńczych, pomocą w formie posiłków w ramach programu rządowego - Posiłek w szkole i w domu, pomocą rzeczową w formie produktów żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 oraz pracą socjalną. W 2020 r. pracownicy GOPS przyjęli 467 wniosków. Sporządzono 561 wywiady i wydano 520 decyzji administracyjnych oraz 118 rodzin objęto pomocą żywnościową otrzymywaną z Fundacji Bank Żywności w Toruniu.

Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”.

Z programu rządowego mogły skorzystać osoby/rodziny, których miesięczny dochód nie przekraczał 100% kryterium dochodowego tj. odpowiednio 701 zł. dla osoby samotnej lub 528 zł. na osobę w rodzinie. Program realizowany był zgodnie z porozumieniem Wojewody Kujawsko - Pomorskiego z Gminą Raciążek reprezentowaną przez Wójta Gminy na rok 2020. Na realizację Programu przeznaczono w gminie w 2020 roku ogółem 5 883,00 zł. z czego środki własne gminy wynosiły 2 353,20 zł. a dotacja z budżetu państwa 3 529,80 zł. Środki finansowe wydatkowano na posiłki dla 25 dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół podstawowych. Zakupiono 1 413 posiłki w formie pełnego obiadu.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa współfinansowany z EFS.

Wspomnieć należy, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążku w 2020 roku współpracował z Fundacją „Bank Żywności” w Toruniu i realizował „Podprogram 2018” w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Pomoc otrzymało 246 osób. Ogółem było wydanych 14 702,77 kg na kwotę 67 271,47 zł. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążku zapewnił i opłacił transport żywności z magazynów Banku Żywności do Raciążka, zorganizował rozładunek, prowadził dokumentację rozdysponowania żywności, sporządzał sprawozdania dystrybucji oraz archiwizował dokumenty.

Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych niewystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, brak możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W roku 2020 GOPS przyznał decyzją zasiłek okresowy 90 rodzinom - 654 świadczeń. Ogólna kwota wydatkowana na zasiłki okresowe w 2020 roku wyniosła 253 262 zł/dotacja/.

Zasiłki celowe

Zasiłek celowy to świadczenie skierowane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu. W roku 2020 GOPS przyznał zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne 51 rodzinom w kwocie 31 360 zł./środki własne/ Sprawiono pogrzeby dla 5 osób z terenu gminy Raciążek na kwotę 21 489,75 zł. ZUS i KRUS zrefundował kwotę 7 875,46 zł. Zasiłki przeznaczane były wyłącznie na leki i leczenie oraz dofinansowanie zakupu opału. W szczególnie trudnych i skomplikowanych sytuacjach rodzinnych przyznawane są zasiłki celowe specjalne, których w 2020 roku udzielono 21 rodzinom, były to osoby starsze i przewlekle chore, a kwoty zasiłków pokrywały częściowy zakup leków i opału. Wyplacono 96 zasiłki celowe specjalne w ogólnej kwocie 15 090 zł./środki własne/.

Opłata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej

Gmina Raciążek w roku 2020 ponosiła opłaty za DPS dla 4 osób. Wysokość opłat wyniosła 109 705,00 zł./środki własne gminy/. Liczba świadczeń 35 – 1 świadczenie to 1 miesiąc.

Opłaty za pobyt w schroniskach dla bezdomnych

W 2020 r. Gmina Raciążek ponosiła koszty opłat za pobyt 7 osób w schroniskach dla bezdomnych. Było to 84 świadczeń - 1 świadczenie to 1 miesiąc. Całkowita kwota przeznaczona na opłatę schronisk w 2020 r. to 108 006 zł./środki własne gminy/.

Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (tj. 701 zł) lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej

dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (tj. 528 zł. na osobę). Wysokość zasiłku stałego w przypadku osoby samotnie gospodarującej to różnica między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, jednak nie więcej niż 645 zł miesięcznie. W przypadku osoby w rodzinie to różnica między kryterium dochodowym w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie nie więcej niż 528 zł. miesięcznie. Zasiłek stały nie może być niższy niż 30 zł miesięcznie. W roku 2020 GOPS wypłacił zasiłki stałe 54 osobom na ogólną kwotę 393 149 zł/dotacja/ - 633 świadczeń.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

W roku 2020 GOPS opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za 54 osoby pobierające zasiłki stałe. Wydatkowano kwotę 35 499, 68 zł/dotacja/ – 620 świadczeń.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W roku 2020 Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Usługi świadczone były od miesiąca stycznia 2020 r. do grudnia 2020 r.

Zakres usług obejmował: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych- rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii - współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2020 r. były świadczone przez specjalistów: rehabilitanta, logopedę, pedagoga rewalidacyjnego, psychologa, instruktora hipoterapii, neurologopedę i terapeutę terapii behawioralnej. Z usług skorzystało 6 dzieci. Koszt usług wyniósł 139 220 zł./dotacja/– 1 467 świadczeń – 1 świadczenie to 1 godzina.

Praca socjalna

W roku 2020 pracownicy socjalni świadczyli pomoc w formie pracy socjalnej wobec 181 rodzin – 298 osób w rodzinach. Pomoc w formie pracy socjalnej nie zależy od dochodu osoby lub rodziny. Praca socjalna jest to działalność, która promuje społeczne zmiany,

rozwiązywanie problemów we wzajemnych ludzkich relacjach oraz wzmocnienie i wyzwolenie ludzi dla osiągnięcia przez nich dobrostanu. Korzystając z teorii ludzkich zachowań i systemów społecznych, praca socjalna ingeruje dokładnie tam, gdzie dochodzi do wzajemnego oddziaływania ludzi z ich środowiskiem. Zasady praw człowieka i społecznej sprawiedliwości są fundamentalne dla pracy socjalnej. Praca socjalna w jej różnych formach, kieruje wielostronną, złożoną wymianą między ludźmi a ich środowiskami. Jej misją jest uzdalnianie wszystkich ludzi do rozwoju w pełni ich możliwości, ubogacanie ich życia i zapobieganie dysfunkcjom. Profesjonalna praca socjalna skupia się na rozwiązywaniu problemu i zmianie. Dlatego też pracownicy socjalni działają na rzecz zmiany w społeczności oraz w życiu indywidualnych osób, rodzin i wspólnot, którym służą. Praca socjalna to teoria i praktyka powiązane ze sobą systemem wartości. Praca socjalna jest skierowana wobec barier, krzywd i niesprawiedliwości, które istnieją w społeczeństwie. Odpowiada zarówno na nagłe sytuacje kryzysowe, jak i na codzienne osobiste i społeczne problemy.

Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych

Tab. 25. Wydatki na świadczenia rodzinne w 2020 roku w Gminie Raciążek

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
1.	Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	3143	351 808,27
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	15	15 000,00
3.	Świadczenia opiekuńcze	786	559 066,22
4.	Świadczenie rodzicielskie	33	28 129,70
5.	Składki na ubezpieczenie emerytalno –rentowe	192	77 649,29
6.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	67	9 868,32

Źródło: opracowanie własne

Realizacja zadań z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Tab. 26. Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2020 roku w Gminie Raciążek

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	99	27 750,00 zł

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych wynosiły:

39 682,70 zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (z tego: przekazane do budżetu państwa: 35 104,20 zł oraz przekazane na dochody własne gminy wierzyciela (gmina Raciążek) 4 578,50 zł.

Realizacja zadań z zakresu świadczeń wychowawczych

Z dniem 1 kwietnia 2016 r. weszła w życie ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

- i. świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- ii. świadczenie wychowawcze przysługuje w/w osobom, do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia

Tab. 27. Wydatki na świadczenia wychowawcze w 2020 roku w Gminie Raciążek

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenia wychowawcze	5983	2 979 946,00

Źródło: opracowanie własne

Realizacja zadań z zakresu Karty Dużej Rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Raciążku realizuje także program „Karta Dużej Rodziny”. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

Karta jest przyznawana bezpłatnie. Koszt realizacji ustawy przez gminy związany z przyznaniem Karty jest finansowany ze środków budżetu państwa. W 2020 roku w gminie Raciążek wydano 12 kart dla 7 rodzin. Faktyczne koszty realizacji ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny w gminie Raciążek to 33,68 zł za 2020 rok.

Kultura

Gminna Biblioteka Publiczna w Raciążku

Na terenie Gminy Raciążek działa jedna biblioteka: Gminna Biblioteka Publiczna w Raciążku. W 2020 roku w bibliotece zatrudnione były 3 osoby (1,7 etatu). Wypełniając statutowe obowiązki, pracownicy gromadzą, opracowują i udostępniają zbiory – głównie książki, ale również prasę, czasopisma i w coraz większym zakresie także multimedia.

Na koniec 2020 roku zasoby biblioteki obejmowały 18617 woluminów – książek oraz 1123 zbiory specjalne w tym 147 audiobooków. W ciągu roku zakupiono 368 pozycji książkowych na kwotę 8.326,84 zł z tego 4.326,84 zł to dotacja organizatora. Wydatki bieżące biblioteki to kwota 135.597,21 zł w tym budżet biblioteki od organizatora to 118.707 zł.

Tab.28. Dane statystyczne dotyczące czytelnictwa

Liczba mieszkańców – 3134 osób	2020 rok
Liczba zarejestrowanych czytelników	252
Liczba odwiedzin w wypożyczalni	3890
Liczba odwiedzin w czytelni	2508
Liczba wypożyczeń na zewnątrz (książki, czasopisma, multimedia)	7499
Liczba udostępnień na miejscu (książki, czasopisma, multimedia)	361
Liczba zbiorów bibliotecznych	19740
Liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	6299
Liczba uczestników imprez organizowanych przez bibliotekę lub przy jej współudziale w formie tradycyjnej	1004
Personel biblioteki w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	0,48

Tab. 29. Struktura czytelników według wieku i zajęcia

W/g wieku	Ilość	W/g zajęcia	Ilość
do 5 lat	15	Robotnicy	15
6 - 12 lat	65	Rolnicy	9
13 - 15 lat	28	Pracownicy umysłowi	25
16 - 19 lat	22	Studenci	8
20 - 24 lat	7	Młodzież szkolna	115
25 – 44 lata	57	Inni zatrudnieni	29
45 – 60 lat	33	Niezatrudnieni	15
Powyżej 60 lat	25	Dzieci do 6 lat	15
Razem:	252	Emeryci i renciści	21
		Razem:	252

W bibliotece znajduje się kąciak czytelnicy wyposażony w księgozbiór podręczny, gazety i czasopisma oraz stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu. Placówka oprócz wypożyczalni, czytelnicy i dostępu do Internetu dla wszystkich mieszkańców - oferuje również dzieciom i młodzieży możliwość spędzenia czasu wolnego korzystając przy tym z gier planszowych i playstation. Niestety liczba tych osób w 2020 nie była zbyt wysoka z uwagi na ograniczenia związane z COVID-19, ale i z uwagi na wyjątkowo małą powierzchnię placówki (50 m²).

Mimo wielu ograniczeń związanych z pandemią, w ramach działalności promocyjnej w zakresie upowszechniania czytelnictwa bibliotekarze w skali roku zorganizowali wiele przedsięwzięć skierowanych do swoich odbiorców, gdzie warto wymienić:

- naukowo – artystyczne zajęcia dla dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych (wycieczka do Family Park w Bydgoszczy, zajęcia plastyczne, zabawy z chustą Klauza, gry i zabawy umysłowe, wyjście do kina, zajęcia kulinarne, zajęcia z kodowania i inne),
- „Na Walentego – książka dla każdego” – niespodzianki dla czytelników,
- biblioteczny pączek – podtrzymujemy tradycje - słodka niespodzianka dla czytelników,
- niespodzianki dla dzieci z okazji „Dnia Dziecka”,
- „Wakacyjna przygoda” (zajęcia plastyczne, quizy, gry i zabawy, rebusy, zajęcia sportowe, zabawy z książką, wycieczka),
- w ramach współpracy prowadzenie gier i zabaw z nagrodami dla dzieci podczas II Powiatowego Turnieju Piłki Nożnej oraz Pikniku Strażackiego organizowanego przez OSP,
- w ramach współpracy prowadzenie gier i zabaw z nagrodami podczas zbiórki charytatywnej i pikniku „Postaw na kaczkę” organizowanego przez GOK,
- w ramach współpracy prowadzenie gier i zabaw podczas XXVII Wojewódzkiego Przeglądu Klubów Seniora „Na kujawską nutę” organizowanego przez GOK,
- przygotowanie i prowadzenie montażu słowno – muzycznego pn. „Dumni Biało – Czerwoni” podczas mszy św. w 81 rocznicę wybuch II wojny światowej,
- udział wraz z zaproszonymi gośćmi w dziewiątym Narodowym Czytaniu „Balladyny” Juliusza Słowackiego,

- udział biblioteki w trzeciej odsłonie kampanii „Mała książka – wielki człowiek” – wyprawka dla malucha,
- Światowy Dzień Pluszowego Misia w Bibliotece podczas pandemii,
- zabawy z komputerem i I-Padami (styczeń – luty, lipiec – październik, grudzień),
- gry i zabawy planszowe - świetlicowe (styczeń – luty, lipiec – październik, grudzień),

W grudniu GBP w Raciążku przystąpiła do Konsorcjum z Wojewódzką Biblioteką Publiczną – Książnicą Kopernikańską w Toruniu i podpisała porozumienie w sprawie serwisu Legimi. Dzięki temu, czytelnicy mogli za darmo korzystać na swoich smartfonach, czytnikach, tabletach i komputerach z 60 tyś. ebooków znajdujących się na platformie Legimi.

Gminny Ośrodek Kultury w Raciążku

Gminny Ośrodek Kultury został utworzony na mocy Uchwały nr II/9/84 Gminnej Rady Narodowej w Raciążku z dnia 27.09.1984 r. Jest Samorządową Instytucją Kultury powołaną Uchwałą Radu Gminy Raciążek i działa na podstawie Ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

Gminny Ośrodek Kultury w Raciążku organizuje imprezy artystyczne upowszechniające różne dziedziny sztuki (przeeglądy, konkursy, koncerty, wystawy, warsztaty artystyczne, imprezy plenerowe) o zasięgu lokalnym i ponadregionalnym. Prowadzi działalność w zakresie edukacji kulturalnej, amatorskiej twórczości artystycznej. Tworzy warunki do promocji i rozwoju rękodzieła artystycznego i elementów kultury ludowej.

Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa Klub Seniora „Raj” i Klub Kobiet Kreatywnych. Spotkania Klubu Seniora odbywały się raz w tygodniu, a Klubu Kobiet Kreatywnych - raz w miesiącu. W związku z decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o zawieszeniu działalności instytucji kultury z powodu zagrożenia koronawirusem, odwołano wszystkie zajęcia klubów.

W 2020 r. czasie pandemii koronawirusa z przerwami spowodowanymi lockdown-em w Gminnym Ośrodku Kultury działało koło plastyczne. Zajęcia prowadziła Pani Katarzyna Wendland, instruktor plastyk z wieloletnim doświadczeniem. W pełnym reżimie sanitarnym odbywały się także Próby Orkiestry Ochotniczej Straży Pożarnej i spotkania grupy samopomocowej AA „Nadzieja”.

W 2020 roku w Gminnym Ośrodku Kultury zostały przeprowadzone następujące imprezy:

- 12 stycznia - 28 finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, odbyła się zbiórka pieniędzy na ulicach Raciążka, charytatywny turniej Dart, program artystyczny Dzieci – Dzieciom,

koncert Orkiestry OSP, światelko do nieba i licytacje z D j. Marcinem. Wspólnie zebraliśmy 13 376,64 zł;

- 29 stycznia - 07 lutego Ferie zimowe „Artystycznie i naukowo” we współpracy z Gminną Biblioteką Publiczną zorganizowano cykl warsztatów, gry i zabawy umysłowe, zajęcia kulinarne, dwie wycieczki (Family Park w Bydgoszczy, Teatr Lalek „Arlekin w Łodzi, Centrum Nauki Experimentarium), projekt zwieńczył Karnawałowy Bal Maskowy;

- 25 lutego Bal Karnawałowy dla uczestników warsztatów terapii zajęciowej Zakładu Leczniczo Opiekuńczego. Licznie zgromadzeni uczestnicy bawili się świetnie, były tańce i prezentacje na estradzie, dodatkowo bal uświetniła Koza, czyli karnawałowy korowód dzieci z I klasy SP w Raciążku. Na Bal przybyli: SP ZLO w Raciążku, WTZ Karczemka, ŚDS Aleksandrów Kuj, ŚDS w Nieszawie, ŚDS w Aleksandrów Kujawski;

- 8 marca Dzień Kobiet – impreza zorganizowana wspólnie z Sołtysem z Sierzchowa i Radą sołecką; w programie: występy kabaretowe, słodki poczęstunek przygotowany przez Klub Kobiet Kreatywnych;

- 13 - 24 lipca „Wakacyjna Przygoda” projekt zrealizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Kulturalnym „Serpentyna” oraz Gminną Biblioteką Publiczną, zajęcia plastyczne, sportowe, quizy, rebusy, krzyżówki, wycieczka do ZOO Safari w Borysewie;

- 23 sierpnia – plenerowy konkurs kulinarny „Postaw na kaczkę”; w programie rodzinne warsztaty plastyczne, warsztaty zdobienia świec, wystawa rzemiosła i sztuki ludowej, kujawska strzecha, dania regionalne, domowe wypieki Klubu Kobiet Kreatywnych, koncert zespołu klubu Seniora „Raj”. W kategorii danie z kaczki pierwsze miejsce zajęły KGW O'dolinka z Odolionu i Spółdzielnia Socjalna „Spizarnia Kujawska” z Rożna Parcele, drugie miejsce Klub Kobiet Kreatywnych z Raciążka, trzecie Elżbieta Włodarska z Turzna. W kategorii estetyka stoiska pierwsze miejsce „Spizarnia Kujawska”, drugie KGW O'dolinka, trzecie Klub Kobiet Kreatywnych i Elżbieta Włodarska;

- 29 sierpnia – Wojewódzki Przegląd Dorobku Klubów Seniora „Na kujawską nutę”, prezentacje zespołów klubów seniora. Wystąpiło 10 zespołów z Włocławka, Świecia, Baruchowa, Wagańca, Rojewa, Aleksandrowa Kuj. Konecka, Wagańca, Lubrańca i Raciążka. Wystawy rękodzieła i sztuki ludowej: malarstwo, rzeźba, haft, koronki, biżuteria, warsztaty plastyczne dla najmłodszych;

Podczas imprez plenerowych wolontariusze zbierali datki do puszek na rzecz pogorzalców z sołectwa Dąbrówka w Gminie Raciążek;

- 11-13 września – warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży „Teatr jest mostem”. W finale uczestnicy zaprezentowali spektakl złożony z etiud pantomimicznych oraz animacji

balonowych smoków, warsztaty prowadzili: Adam Radosz, Michał Sabat, Daria Danuta Lisiecka; Projekt dofinansowany ze środków Fundacji PZU;

- 21 - 28 września – projekt plastyczno-teatralny „Sceny Melpomeny” realizowany w partnerstwie Szkołą Podstawową im. Komisji Edukacji Narodowej w Raciążku i Fundacją „Pinata”. Uczestnicy odkryli swój talent aktorski podczas „Warsztatów ożywionej formy”, stworzyli unikatowe kukielki i wystąpili w „Teatrze cieni” oraz zaprojektowali niesamowite „Maski teatralne” promieniujące w świetle ultrafioletowym. Zwieńczeniem projektu było przedstawienie „Ala na tropach recyklingu”. Zadanie realizowane w ramach programu Narodowego Centrum Kultury „Bardzo Młoda Kultura 2019 - 2021”.

Turystyka, sport i rekreacja

W ramach sportu i rekreacji w Gminie w 2020 roku podjęto zrealizowano następujące inwestycje:

- zagospodarowanie terenu rekreacyjnego Podole w miejscowości Podzamcze;
- doposażenie placu zabaw przy ul. Wiatracznej;
- zakup urządzeń na wyposażenie działki wiejskiej (miejsce rekreacji Turzno);
- okamerowanie i oświetlenie Otwartej Strefy Aktywności w miejscowości Raciążek.

Gospodarka komunalna i mieszkaniowa

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Raciążek

W okresie od 01.01.2020 r. do 29.02.2020 r. odbiorem odpadów komunalnych wraz z ich zagospodarowaniem zajmowało się Komunalne Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „Ekociech” Sp. z o.o., ul. Wojska Polskiego 33, 87-720 Ciechocinek.

Wykonawca został wyłoniony podczas procedury przetargu nieograniczonego. W okresie od 01.03.2020 r. do 31.12.2021 r. odbiorem odpadów komunalnych wraz z ich zagospodarowaniem zajmowało się Konsorcjum; Lider: „EKOSKŁAD” Sp. z o. o. ul. Polna 87, 87-710 Służewo;

Komunalne Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej „EKOCIECH” Sp. z o. o., ul. Wojska Polskiego 33, 87-720 Ciechocinek.

Odpady komunalne z terenu Gminy Raciążek odbierane są w sposób:

- pojemnikowy – dla odpadów zmieszanych,
- workowy – w podziale na frakcje

Odpady zmieszane i bioodpady odbierane są co 2 tygodnie, pozostałe frakcje odpadów - raz

w miesiącu. Dodatkowo 2 razy do roku przeprowadzane są zbiórki odpadów wielkogabarytowych (tzw. wystawki) – na terenie poszczególnych sołectw.

Odpady selektywnie gromadzone przez właścicieli nieruchomości w gminie Raciążek odbierane również były w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych PSZOK „Ekoskład” Sp. z o. o. ul. Polna 87, 87-710 Służewo. Każdy mieszkaniec we własnym zakresie mógł tam oddać różne frakcje odpadów.

W minionym roku dostarczono 20,16 Mg odpadów różnych frakcji.

W 2020 r. złożono 986 deklaracji (więcej o 91 w porównaniu do roku 2019), a zadeklarowana w nich liczba osób przebywających na terenie gminy to 2489 osób (o 59 więcej w porównaniu do roku 2019). Różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych, a liczbą osób objętych systemem może wynikać z faktu, iż część osób zameldowanych mieszka poza gminą Raciążek (uczniowie, studenci, osoby pracujące w delegacji, osoby pracujące za granicą). W przypadku nieprzebywania osoby zameldowanej na terenie nieruchomości, właściciele składali stosowne oświadczenia o liczbie osób faktycznie zamieszkujących, zobowiązując się jednocześnie do poinformowania Wójta Gminy Raciążek o sytuacji, gdy liczba osób zamieszkujących ulegnie zmianie.

Tab. 30. Dane dotyczące ilości odpadów zebranych na terenie Gminy Raciążek w roku 2021.

Ilość odpadów odebranych od mieszkańców gminy Raciążek								
w 2020 r.								
Data	Zmieszane 20 03 01	Papier i tektura 15 01 01	Bioodpady 20 02 01	Tworzywa sztuczne 15 01 02	Szkło 150107	Gabaryt 20 03 07	Opony	Razem Mg
Styczeń	56,06	1,5	1,5	5	3,5			67,56
Luty	49,7	3,2	2,64	4,5	3,9			63,94
Marzec	49,76	1,32	6,78	4,14	3,5			65,5
Kwiecień	59,44	1	12,88	4,78	4,26	17,2	4,12	103,68
Maj	50,2	1,6	10,66	6,38	5,6			74,44
Czerwiec	54,96	1,32	17,92	5,9	3,9			84

Lipiec	53,3	1,2	17,86	5,94	4,56			82,86
Sierpień	41,28	1,5	15,18	5,94	4,74			68,64
Wrzesień	43,9	1,68	14,5	5,8	4,9			70,78
Październik	49,42	1,32	13,08	4,08	4	20,76	3,6	96,26
Listopad	51,06	1,12	18,4	4,74	4,08		0,76	80,16
Grudzień	68,9	11,14	1,78	5,28	4,4		0,34	91,84
RAZEM	627,98	27,9	133,18	62,48	51,34	37,96	8,82	949,66

Dane pochodzą z miesięcznych raportów wykonawcy

Łączna ilość odpadów odebrana z terenu gminy to 949,66 Mg (więcej o 93,42 Mg w porównaniu do roku 2019), z czego 627,98 Mg (więcej o 45,44 w stosunku do roku 2019) to zmieszane odpady niesegregowane, oraz 133,18 Mg to bioodpady (mniej o 33,43 w stosunku do roku 2019).

Koszt ogólny funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi to 722,417,44 zł z czego 682,845,53 zł to opłata za odbiór i zagospodarowanie odpadów.

Ponadto zrealizowano następujące inwestycje:

- rozbudowa oświetlenia drogowego w miejscowości Turzynek do skrzyżowania dróg na działce nr 22 i 23,
- rozbudowa oświetlenia drogowego w Podolu pod górami,
- rozbudowa oświetlenia drogowego w miejscowości Podole przy lesie,
- okamerowanie i oświetlenie Otwartej Strefy Aktywności w miejscowości Raciążek,
- zagospodarowanie terenu rekreacyjnego Podole w miejscowości Podzamcze.